

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.04.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ Декларация на АИКБ във връзка с приключилите редовни избори за 45-то Народно събрание

Във връзка с приключилите редовни избори за 45-то Народно събрание АИКБ се обръща към всички парламентарно представени партии и към всички депутати, за да подчертае, че:

- ефективното и прозрачно управление в полза на хората, икономиката и държавата е върховният смисъл на демократичната система и всички народни избраници носят индивидуална, партийна и национална отговорност за това;
- независимо какво правителство ще се състави - редовно или служебно, България се нуждае от работеща администрация, предвидимо и устойчиво управление, което да инициира и проведе дълго отлагани жизненонеобходими реформи, които да извадят страната от дъното на множество класации в ЕС и света.

Заявените от всички политически сили икономически приоритети:

- членство на страната ни в Евророната, Шенгенското пространство и ОИСР;
- запазване на финансова и макроикономическа стабилност, запазване на модела на данъчната система и по-нататъшно ограничаване на сивия сектор;
- развитие на антикризисното законодателство и навременно прилагане на мерки за подкрепа;
- отстояване на върховенството на правото и правовата държава, сигурността на собствеността, свободната и честна конкуренция, решително ограничаване на корупцията, цялостна политика за по-добър бизнес и инвестиционен климат и равнопоставеност на българския производител;
- доработване и подаване в срок на Националния план за възстановяване и устойчивост и другите инструменти за участие на страната ни в Европейския план „Ново поколение“ и Многогодишната финансова рамка на съюза изискват координирани съвместни усилия и работа от държавните институции – Народното събрание, Президента, Правителството.

АИКБ ще подкрепя активно всички адекватни политики и действия във връзка с тези национални приоритети.

Novini.bg

✓ Иван Гешев и председателят на АИКБ Васил Велев подписаха Меморандум за сътрудничество

На 12.04.2021 г., в Съдебната палата в гр. София, главният прокурор на Република България Иван Гешев и председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев подписаха Меморандум за разбирателство и сътрудничество, съобщиха от пресцентъра на ПРБ.

Документът предвижда взаимодействие между Прокуратурата на Република България (ПРБ) и АИКБ при разработването и изпълнението на комплексни мерки за предотвратяване, своевременно установяване и санкциониране на нарушенията на нормативните правила във всички области на стопанството.

АИКБ ще сигнализира ПРБ при констатирани нередности, пораждащи съмнение за извършването на противозаконна дейност като корупция, безстопанственост в публични предприятия, които са държавна или общинска собственост, пазарни манипулации при търговията с електроенергия, кражби на предприятия, източване на обществените фондове чрез злоупотреби с инвалидни пенсии, получаване на наследяващи се обезщетения за безработица и болнични, издаване на решения на органите на медицинската експертиза при установяване на работоспособността, вида и степента на увреждане на лица в нарушение на нормативната уредба и др.

При необходимост Асоциацията ще подпомага експертно разработването на методически и организационни мерки за разкриването и разследването на престъпления в области, изискващи специфични знания-капиталови и/или енергийни пазари, киберпрестъпления, изпиране на пари, данъчни и имотни измами, неправомерно управление на отпадъци и др. В меморандума е записано още, че ще се проучват и прилагат добри европейски и световни практики в противодействието на корупцията, изпирането на пари и данъчните престъпления.

През 2020 година ПРБ сключи Меморандум за сътрудничество и разбирателство с КНСБ, КТ „Подкрепа“ и КРИБ.

в. Банкеръ

✓ Гешев и бизнесът ще си помагат срещу източването на държавата

Главният прокурор Иван Гешев подписа меморандум за сътрудничество с председателя Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Целта на споразумението е организацията и държавното обвинение да си партнират при разработването и изпълнението на комплексни мерки за предотвратяване, установяване и санкциониране на нарушенията на нормативните правила във всички области на стопанството.

От АИКБ заявиха, че за тях е изключително важно не просто да бъдат констатирани наличието на сиви практики и да бъдат идентифицирани противозаконните действия в областта на енергетиката, строителството, транспорта, лицензионните и другите регулаторни режими, но и нарушителите да бъдат наказвани с оглед възпиращо действие и превенция.

"Сивата икономика, корупционните практики и липсата на сигурност за инвестициите са сред основните фактори за задържане на ръста на българската икономика. АИКБ може и има готовност да окаже съдействие на Прокуратурата с обективен и компетентен анализ на дейности в различни сектори на икономическия живот в страната", подчертават от обвинението.

Според подписания меморандум асоциацията ще сигнализира прокуратурата при констатирани нередности, пораждащи съмнение за извършването на противозаконна дейност като корупция, безстопанственост в публични предприятия, които са държавна или общинска собственост, пазарни манипулации при търговията с електроенергия, кражби на предприятия, източване на обществените фондове чрез злоупотреби с инвалидни пенсии, получаване на наследващи се обезщетения за безработица и болнични, издаване на решения на органите на медицинската експертиза при установяване на работоспособността, вида и степента на увреждане на лица в нарушение на нормативната уредба.

"В меморандума е записано още, че ще се проучват и прилагат добри европейски и световни практики в противодействието на корупцията, изпирането на пари и данъчните престъпления. А страните ежегодно ще извършват преглед на изпълнението на този меморандум", съобщиха от АИКБ.

в. Стандарт

✓ Прокуратурата и АИКБ с общи действия

Главният прокурор на Република България Иван Гешев и председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев подписаха Меморандум за разбирателство и сътрудничество.

Документът предвижда взаимодействие между Прокуратурата и АИКБ при разработването и изпълнението на комплексни мерки за предотвратяване, своевременно установяване и санкциониране на нарушенията на нормативните правила във всички области на стопанството.

АИКБ ще сигнализира ПРБ при констатирани нередности, пораждащи съмнение за извършването на противозаконна дейност като корупция, безстопанственост в публични предприятия, които са държавна или общинска собственост, пазарни манипулации при търговията с електроенергия, кражби на предприятия, източване на обществените фондове чрез злоупотреби с инвалидни пенсии, получаване на наследяващи се обезщетения за безработица и болнични, издаване на решения на органите на медицинската експертиза при установяване на работоспособността, вида и степента на увреждане на лица в нарушение на нормативната уредба и др.

При необходимост Асоциацията ще подпомага експертно разработването на методически и организационни мерки за разкриването и разследването на престъпления в области, изискващи специфични знания- капиталови и/или енергийни пазари, киберпрестъпления, изпиране на пари, данъчни и имотни измами, неправомерно управление на отпадъци и др.

В меморандума е записано още, че ще се проучват и прилагат добри европейски и световни практики в противодействието на корупцията, изпирането на пари и данъчните престъпления.

През 2020 година ПРБ сключи Меморандум за сътрудничество и разбирателство с КНСБ, КТ „Подкрепа“ и КРИБ.

БНТ

✓ Заради изборите България е договорила с ЕК отсрочка за представянето на Плана за възстановяване

Политическата криза и нови избори са най-лошият сценарий за българската икономика, твърдят работодатели, анализатори и експерти. Според тях, най-важната задача пред бъдещото правителство е представяне в Брюксел на преработения План за възстановяване и устойчивост, с ресурс от 12 млрд. лв.

Вицепремиерът Томислав Дончев заяви за "По света и у нас", че вече е договорен по-гъвкав срок с Европейската комисия, за да може новото правителство да прецени дали ще прави промени по плана, преди да го внесе.

Близо 1 милиард лв. българските фирми ще могат да ползват директно от Плана за възстановяване и устойчивост. До края на април преработения му вариант трябва да бъде внесен в Брюксел.

"Ако това не се случи, наистина ще има огромно забавяне на по получаването на тези средства, което ще забави и българската икономика и възстановяването от кризата", заяви Добрин Иванов - изп. директор на АИКБ.

Преминаване към зелена енергия заема водещо място в Плана за възстановяване, със заложен ресурс от близо 2 млрд.лв.

Спешно изготвяне на нова енергийна стратегия за преминаване от въглищна електроенергия към зелена е най-важната задача пред новото правителство, твърдят експерти от бранша.

"Ние трябва да знаем как ще посрещнем понятието, чиста енергия и "зелена сделка". Половината от енергията, който потребяване е ето въглища. Основната част, която трябва да предприеме държавата е да вземе решение, ясно, как утре да започне да строи ядрена централа, която да е 100% държавна без никакви стратегически инвеститори", каза Богомил Манчев.

Икономистите също са обезпокоени от политическа нестабилност и блокиране на Плана за възстановяване за неопределено време.

"С тази политическа ситуация, с това забавяне, което неминуемо ще се случи за съжаление отново ще сме на опашката по това да действваме проактивно и ще се озовем в ситуация, в която другите страни вече ще са започнали да работят по този план, по тази линия на трансформиране на икономиката, а ние тогава ще започнем тепърва да се събуждаме", каза икономистът Владимир Сиркаров.

"Изправени сме в момента пред политическа криза, мога да кажа спокойно, която ще рефлектира и върху административния апарат, който всъщност оперираше с тези програми", каза икономистът Агоп Каспарян.

Вицепремиерът Томислав Дончев обясни за "По света и у нас", че заради изборите е договорена отсрочка в крайната дата за представянето на Плана, който е готов на 97%.

"Вече сме провели разговори с ЕК. Експертите там са в състояние да проявят известна гъвкавост и да се съобразят с волята на новото правителство, ако то иска да преработва плана или да пише нов план. Редно е тези, които ще сформират правителство да имат шанс да изразят волята си, изпращайки плана така, както е разработен последните 8 месеца или преработвайки го", каза вицепремиерът Томислав Дончев.

Дончев обаче предупреди, че всяка промяна води до забавяне.

"Няколко процедури, свързани с подготовка, говоря за отделни процедури, отнемат месец, два или три. И всички, които имат амбиции в тази посока, нека знаят, че този процес, по дефиниция, не е особено бърз и няма как да бъде бърз. Освен това всяка стъпка периодично се съгласува с ЕК", каза Томислав Дончев.

Пред БНР зам.-председателят на ЕК Валдис Домбровскис потвърди, че 30 април е само индикативен краен срок и България няма да изгуби нищо, ако не го спазва. Той обаче обясни, че колкото по-бързо бъде представен планът, толкова по-бързо Брюксел ще одобри парите за страната ни.

Actualno.com

✓ Заради изборите: България е договорила с ЕК отсрочка за представянето на Плана за възстановяване

Политическата криза и нови избори са най-лошият сценарий за българската икономика, твърдят работодатели, анализатори и експерти. Според тях, най-важната задача пред бъдещото правителство е представяне в Брюксел на преработения План за възстановяване и устойчивост, с ресурс от 12 млрд. лв.

Вицепремиерът Томислав Дончев заяви за "По света и у нас" по БНТ, че вече е договорен по-гъвкав срок с Европейската комисия, за да може новото правителство да прецени дали ще прави промени по плана, преди да го внесе. Близко 1 милиард лв. българските фирми ще могат да ползват директно от Плана за възстановяване и устойчивост. До края на април преработения му вариант трябва да бъде внесен в Брюксел. "Ако това не се случи, наистина ще има огромно забавяне на по получаването на тези средства, което ще забави и българската икономика и възстановяването от кризата", заяви Добрин Иванов - изп. директор на АИКБ.

Преминаване към зелена енергия заема водещо място в Плана за възстановяване, със заложен ресурс от близо 2 млрд. лв. Спешно изготвяне на нова енергийна стратегия за преминаване от въглищна електроенергия към зелена е най-важната задача пред новото правителство, твърдят експерти от бранша. "Ние трябва да знаем как ще посрещнем понятието чиста енергия и "зелена сделка". Половината от енергията, който потребяване е ето въглища. Основната част, която трябва да предприеме държавата е да вземе решение, ясно, как утре да започне да строи ядрена централа, която да е 100% държавна без никакви стратегически инвеститори", каза Богомил Манчев.

Икономистите също са обезпокоени от политическа нестабилност и блокиране на Плана за възстановяване за неопределено време. "С тази политическа ситуация, с това забавяне, което неминуемо ще се случи за съжаление отново ще сме на опашката по това да действваме проактивно и ще се озовем в ситуация, в която другите страни вече ще са започнали да работят по този план, по тази линия на трансформиране на икономиката, а ние тогава ще започнем тепърва да се събуждаме", каза икономистът Владимир Сиркаров. "Изправени сме в момента пред политическа криза, мога да кажа спокойно, която ще рефлектира и върху административния апарат, който всъщност оперираше с тези програми", категоричен е и икономистът Агоп Каспарян.

Вицепремиерът Томислав Дончев обясни за "По света и у нас", че заради изборите е договорена отсрочка в крайната дата за представянето на Плана, който е готов на 97%. "Вече сме провели разговори с ЕК. Експертите там са в състояние да проявят известна гъвкавост и да се съобразят с волята на новото правителство, ако то иска да преработва плана или да пише нов план. Редно е тези, които ще сформират правителство да имат шанс да изразят волята си, изпращайки плана така, както е разработен последните 8 месеца или преработвайки го", каза вицепремиерът Томислав Дончев.

Дончев обаче предупреди, че всяка промяна води до забавяне. "Няколко процедури, свързани с подготовка, говоря за отделни процедури, отнемат месец, два или три. И всички, които имат амбиции в тази посока, нека знаят, че този процес, по дефиниция, не е особено бърз и няма как да бъде бърз. Освен това всяка стъпка периодично се съгласува с ЕК", каза Томислав Дончев.

Пред БНР председателят на ЕК Валдис Домбровскис потвърди, че 30 април е само индикативен краен срок и България няма да изгуби нищо, ако не го спазва. Той обаче обясни, че колкото по-бързо бъде представен планът, толкова по-бързо Брюксел ще одобри парите за страната ни.

✓ Бизнесът за идеята за задължително тестване на работа – оправдано ли е икономически?

Доколко тестването на работниците за COVID е ефективно и икономически оправдано, както и кой трябва да плаща за него, ако то стане задължително - коментар по темата от Тодор Капитанов от КНСБ и Добрин Иванов от Асоциацията на индустриалния капитал

Тестването на работниците дава моментна картина, а самите тестове не дават 100% сигурност, че човек е заразен или пук не е. Това поставя въпросът доколко използването на тестовете е ефективно и икономически оправдано. Коментарът направи Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Според него ако си представим задължително тестване на работното място у нас, тестовете трябва да се осигуряват на работодателите веднъж седмично и да се плащат от държавния бюджет.

„Много е важно, ако се въведе такова тестване на работното място, работодателят да знае кой ще осигурява тестовете, дали те ще бъдат безплатни или той ще бъде задължен да купува тези тестове и да осъществява самото тестване на работното място“, коментира още Добрин Иванов.

Целия разговор може да чуете [ТУК](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ Президентът свиква 45-ото Народно събрание на 15 април

Първото заседание на новоизбраното 45-о Народно събрание ще е в четвъртък - 15 април от 9.00 часа. Президентът Румен Радев подписа указ за свикването му. След свикването на парламента, според Конституцията, след консултации с парламентарните групи президентът възлага на кандидат за министър-председател, посочен от най-голямата по численост парламентарна група - тази на ГЕРБ, да състави правителство.

Няма срок, в който държавният глава да връчи първия мандат, но срокът за изпълняването му е седем дни.

ГЕРБ заяви намерение да предложи кабинет, като не изключва вариант той да е с кандидат за премиер, различен от лидера Бойко Борисов. От изказвания на представители на други партии се разбира, че предложението на ГЕРБ няма да събере мнозинство.

Ако мандатът бъде върнат неизпълнен, той отива при втората политическа сила - "Има такъв народ" на Слави Трифонов. Ако той предложи кабинет, има очаквания всички партии да го подкрепят.

Ако и вторият мандат е неуспешен, президентът може да има решаващата роля за сформирването на следващото правителство, тъй като избира на кого да връчи третия мандат.

Ако и третият мандат е неуспешен, президентът ще трябва да назначи служебно правителство и да насрочи извънредни парламентарни избори. Очаква се това да стане около средата на май, т.е. изборите да са в средата на юли.

По конституция той няма право да разпусне парламента и да назначава служебно правителство три месеца преди края на мандата си, т.е. след 21 октомври т.г.

✓ Борисов: Тези, които питат дали ни е страх от служебно правителство, се страхуват от демокрацията

Българският избирател категорично постави ГЕРБ на първо място и затова ние отговорно ще подходим при нашето предложението за съставяне на правителство. Ситуацията с пандемията остава тежка в света и ние действаме разумно. Това заяви премиерът Бойко Борисов по време на последното редовно заседание на правителството.

Тези, които задават въпроса дали ни е страх от служебно правителство, самите те са страхуват от демокрацията. Един служебен кабинет има ролята да организира честни избори, категоричен е Борисов.

Изборите, които се проведеха у нас бяха прозрачни и добре организирани. Това е становището на международните наблюдатели от ОБСЕ. Страхове, които се опитваха да наложат нашите опоненти, че ние ще опорочим вота или ще направим нещо незаконно и недопустимо, отново останаха една голяма лъжа, допълни премиерът.

През последното денонощие оздравелите от коронавируса са повече от новозаболените. В други държави има повече заразени, въпреки че ограничителните мерки са много по-строги. В следващите 2 месеца очакваме допълнителните 2,7 милиона ваксини на "Пфайзер", които ще получим благодарение на европейската солидарност, каза още Борисов.

✓ Политическите лидери на неформална среща преди откриването на новия парламент

Представители на политически сили, които ще влязат в парламента се събраха неофициално, за да решат някои технически въпроси преди първото заседание на новото Народно събрание.

Първото заседание на 45-ия парламент ще се проведе в старата сграда. Това решиха представители на парламентарните сили, избрани на последните избори. Идеята заседанието е на партията на Слави Трифонов "Има такъв народ", която е втора политическа сила. Единствено от първата политическа сила - ГЕРБ са били против предложението.

Представителите на партии не пожелаха да коментират дали са обсъждали обединяваща фигура за председател на парламента, както и заместници от парламентарните групи.

Уточнихме се по предложението на "Има такъв народ", което беше подкрепено от представителите на всички политически партии с изключение на ГЕРБ, обясни Тошко Йорданов, зам.-председател на "Има такъв народ".

Разбира се, че НС - първото му заседание ще бъде в сградата на НС, пред Цар Освободител, това е истинската сграда на НС, не в този Партийния дом. Оттам нататък ние ще продължим да предлагаме всички заседания да са там и НС да е в сградата на НС. Има колебания в някои парламентарни групи, това явно ще подлежи на диалог. Ние смятаме, че НС трябва да бъде в сградата на истинското НС, а не в партийния комунистически дом, допълни още Йорданов.

На въпрос на БНТ стана ли дума за избор на председател на НС, той отговори с "не".

Първо, ние не сме обявили коя е нашата кандидатура, явно знаете повече от мен? Аз няма какво да коментирам.

На въпрос за здравословното състояние на лидера на партията Слави Трифонов, Тошко Йорданов отговори, че той е добре и се възстановява от коронавируса.

От БСП са съгласни първото заседание да е в старата сграда, но тепърва ще обсъждат дали депутатите да работят там и в бъдеще. След срещата не пожелаха да коментират кои ще са техните предложения за заместник председател на парламента.

Първото заседание ще е в старата сграда, след това новото ръководство ще реши дали ще заседаваме само там от тук нататък, само тук, дали временно. Първо трябва да се закълнем като народни представители и тогава можем да правим всякакви други предложения, обясни Кристиан Вигенин от БСП.

БНТ: Вие на кого сте се спрели като партийна формация за Ваш заместник?

Кристиан Вигенин, член на ИБ на БСП: Тези въпроси четвъртък ще разберете.

Темата за първото заседание коментира и Хамид Хамид от ДПС, който заяви, че партията е подкрепила предложението то да се проведе в новата сграда. Допълни, че все още нямат предложение за зам.-председател за НС.

От "Демократична България" твърдят, че са взели само организационни решения за първото заседание.

Взехме решение относно организиране на първото заседание на НС на 15 април, всичко ще бъде организирано адекватно, така че 45-тото НС да започне да работи възможно най-скоро, в първия ден, с уточнен дневен ред, така че на 15-ти ще видите, обясни Надежда Йорданова от "Демократична България".

Според "Изправи се! Мутри вън!", няма пречка за провеждане на заседание в старата сграда, в която техниката е извадена. Щели да гласуват с ръка.

ГЕРБ загубиха първото гласуване, първото заседание ще бъде в сградата на Народното събрание с надпис "Съединението прави силата! Това е знак, обясни Мая Манолова от "Изправи се! Мутри вън!".

БНТ: Стана ли дума за обединяваща фигура за председател на парламента?

Мария Капон, "Изправи се! Мутри вън!": Не, категорично не.

От ГЕРБ не коментираха след срещата. По-късно в предаването "Още от деня" вицепремиерът Томислав Дончев беше лаконичен.

Вероятно, символно има значение, едната сграда е историческа, другата е доста по-практична, каза Дончев.

БНТ: Мая Манолова казва, че това е първата победа?

Томислав Дончев: Поздравявам я с грандиозната политическа победа. Надявам се в парламентарната си дейност да има и други идеи.

Заседания в старата сграда на НС не се провеждат от 8 месеца. Предстои да стане ясно какво ще реши съставът на новия 45-ти парламент.

✓ Гърция планира да отвори 9 летища за полети от ЕС на 16 април

Гърция планира постепенно да премахне ограниченията за пътуване за пристигащи от чужбина и да отвори 9 летища за полети от Европейския съюз и други 5 страни извън ЕС в петък, 16 април, съобщава "Keep Talking Greece". Предвижда се откриването на новия сезон за туризма да бъде на 14 май 2021 година.

В първата фаза отварянето ще бъде за полети от страни от ЕС, както и от ограничен брой държави - САЩ, Великобритания, Обединените арабски емирства, Сърбия и Израел.

За ваксинирани израелски пътници Гърция отвори врати на 25 март и не е необходимо да остават под 7-дневна карантина.

Първите летища, които ще позволят международни полети, са тези в Атина, Солун и други популярни дестинации, а всички други международни летища в страната ще бъдат отворени на 14 май.

Както гърците, така и другите пътници ще трябва да се съобразят с всички ограничения, които в момента са в сила в страната.

[Капитал](#)

✓ Veolia придобива конкурента си Suez

Сливането на двете най-големи групи за управление на води и отпадъци в света ще прекрои пазара

Френската компания Veolia ще купи своя основен конкурент Suez - сделката ще прекрои пазара на управление на водите и отпадъците и ще сложи край на една от най-тежките битки за придобиване във Франция през последните години. След

месеци на остри конфликти, в които Suez се бореше да остане независима компания, двете най-големи групи в света за управление на води и отпадъци заявиха в понеделник, че са договорили сделка за 20.50 евро на акция, съобщава Financial Times. Това оценява Suez на близо 13 млрд. евро според офертата на Veolia.

Двете групи са в публична битка от август, когато Veolia купи 29.9% от Suez срещу 18 евро на акция от френската компания за електроснабдяване Engie и заяви, че иска да отправи пълна оферта за своя конкурент. Според запознати Engie ще получи допълнителна сума към тази, която вече е взела. В опит да се противопоставят на придобиването от Suez отказаха да приемат предложението, отправяха правни забрани, заплашиха да продадат активи и да изготвят алтернативна оферта.

"Особено доволен съм да съобща днес сключването на споразумение между Suez и Veolia, което ще позволи изграждането на световен шампион по екологична трансформация", заяви Антоан Фреро, изпълнителен директор на Veolia. Компанията има бизнес и в България, като е концесионер на "Софийска вода".

Френският финансов министър Бруно Льо Мер заяви, че е "удовлетворен", че Suez и Veolia са постигнали сделка. Държавата беше силно въввлечена в битката както като акционер в Engie, така и поради факта, че се опита да посредничи между двете групи. Комбинираното предприятие ще достигне годишни приходи 37 млрд. евро. Двете групи се договориха да сключат окончателното споразумение за сливането до 14 май. Ще бъде създадено дружество "Нов Suez", в което ще влязат операции с вода и отпадъци във Франция, както и някои международни активи, включително в Италия, Африка и Индия.

Споразумението също ще деактивира и отровното хапче, въведено от Suez - холандска фондация, която да държи френските водни активи на компанията и чиито членове на борда имат право на вето върху всяко разпореждане с тях. Освен това ръководството ще прекрати договорената продажба на австралийски активи, считани от Veolia за стратегически. Както фондацията, така и продажбите на активи бяха предназначени да окажат натиск върху Veolia за постигане на споразумение.

✓ Брюксел отхвърли молба на Черна гора за помощ при погасяване на заем към Китай

Случаят е пример за все по-интензивните опити на Пекин да упражнява влияние в периферията на ЕС

ЕС отхвърли молба на Черна гора за помощ при погасяването на заем от 1 млрд. долара към Китай за недовършена магистрала. Заемът се равнява на една четвърт от целия дълг на страната и показва нарастващото влияние на Пекин в Западните Балкани, пише Politico.

Черногорски правителствени представители призоваваха Брюксел да помогне в изплащането на задължението, което доведе кандидатката за присъединяване към ЕС до дългова криза. Но в понеделник Европейската комисия заяви, че няма да удовлетвори тази молба. Отказът може да доведе до това Китайската външнотърговска банка да придобие активи на държавата.

Риск от дългова зависимост

Говорителят на ЕС по външната политика коментира: "Ние вече сме най-големият източник на финансова помощ за Черна гора, най-голям инвеститор и най-голям търговски партньор. Продължаваме да стоим до тях, но няма да изплащаме заеми, взети от трети страни." И допълва, че Брюксел има притеснения относно социалноикономическите и финансовите ефекти на някои китайски инвестиции или от дълговете, до които могат да доведат някои китайски инвестиции: "Съществува риск от макроикономически дисбаланси и дългова зависимост." Все пак ЕС е склонен да помогне с финансиране на завършването на магистралата чрез своя Икономически и инвестиционен план за Западните Балкани.

Критици твърдят, че предишното черногорско правителство е взело неправилно решение през 2014 г., когато въпреки съвета на ЕС е прибягнало до заем от Пекин, покриващ 85% от цената на спорния проект за магистрала, който все още не е довършен. Страни като Пакистан и Шри Ланка също са взели кредити по силата на китайската инициатива, известна като "Новия път на коприната", и сега са под натиск да ги изплатят, рискувайки да попаднат под влиянието на Пекин.

Геополитическа битка за влияние

Първите 41 км от магистралата, които са около една четвърт от цялата ѝ дължина, струват по 20 млн. евро на км, което я прави една от най-скъпите магистрали на км в света, пише Financial Times. Според анализ на изданието случващото се с незавършения проект, изграждан от китайската Корпорация по пътищата и мостовете, е част от по-голяма геополитическа битка за влияние в периферията на ЕС. Пекин прави опити за настъпление на Балканите чрез инфраструктурни и енергийни проекти, както и чрез "ваксинната си дипломатия" на фона на пандемията от коронавирус. Азиатската страна вече дари 30 хил. дози от своя ваксина на Черна гора и продаде няколко милиона дози на Сърбия.

"За първи път Черна гора или която и да било друга страна от Западните Балкани прави такъв вид стъпка към Брюксел за справяне с нарастващото китайско влияние", казва Стефан Владисавлев от Белградския фонд за политическа експертиза. Според Тена Прелеч от University of Oxford ЕС е трябвало да се намеси: "Черна гора е в задния двор на ЕС и това в крайна сметка би бил конкретен начин да се покаже, че той е истински геостратегически играч."

В доклад от февруари Европейският съвет по външна политика предупреждава: "Китай е на път да придобие реално предимство спрямо политическите решения, политическото поведение и наратива в някои части от Западните Балкани."

[БНР](#)

✓ Зорница Русинова: Тепърва ще видим последствията от пандемията върху бизнеса

Икономическият и социален съвет изготвя становище по ефектите от дистанционната работа върху пазара на труда

Каква грижа и защита проявиха работодателите към своите работници по време на пандемията?

Темата коментира в “Нашият ден” Зорница Русинова, председател на Икономическия и социален съвет:

“Предизвикателствата, които стоят пред икономиката ни и пред хората, не са малки. Тепърва от разхлабването на мерките, което виждаме, и от постепенното отваряне на затворените бизнеси ще видим какви са били последствията и върху работниците, и върху финансовата стабилност на фирмите.

Работодателите, както и всички работници, бяха изправени пред много предизвикателства по време на тази икономическа криза. Наскоро излезе едно проучване, което дава добри сигнали, че практиките на корпоративна социална отговорност, особено в големите компании, особено в компаниите, които и до момента са имали подобни условия, са запазени дори и като финансови параметри. Дори в някои случаи компаниите са увеличили бюджета си.

Обикновено това са компании от финансовия и застрахователния сектор, енергетиката. Част от тези компании са клонове на международни компании, но тези, които имат наистина добри въведени стандарти за корпоративна социална отговорност, успяха да ги запазят по време на кризата, независимо от големите предизвикателства.

Част от най-популярните мерки са, може би 97-98% от компаниите – насърчават служителите, които имат симптоми, да си остават вкъщи. Да се подготви вътрешноорганизационен план в случай на Covid ситуация – как да се реорганизира дейността на компаниите или на фирмата. Да се направи един анализ на важноста на определен тип срещи, събития и съответно те да се препозиционират по някакъв начин. В 90% от случаите са намалели командировките и директният контакт между служителите, както и с клиенти.

Голяма част от фирмите, може би около 85%, използват и формите на дистанционна работа. Тази тенденция я виждаме и на общоевропейско ниво – наскоро данните на Комисията показваха, че над 40% от хората, които работят, са били на дистанционна работа по време на Covid. Това е една от причините ние от Икономическия и социален съвет още през този месец да изготвим едно становище по ефектите от дистанционната работа върху влиянието на пазара на труда.

И съответно, на базата на това становище, не само да можем да дадем една добра картина върху това какви са ефектите върху работната сила, но и съответно препоръки в каква насока законодателна и изпълнителна власт би могла да работи с конкретни мерки.

Другата тема, която също е важна за нас в Икономическия и социален съвет и през май месец ще излезем, е пълен анализ на мерките, които държавата беше подготвила към фирмите, към хората – за запазване на заетостта, за социална подкрепа, за финансова ликвидност, за данъчни облекчения, кредитни отсрочки, административни срокове и т.н. За да можем през летните месеци да бъдем полезни на законодателната и изпълнителна власт при формулиране на следващите стъпки.“

Изследване на фирми за набор на персонал – през март търсенето на работна сила се е увеличило с около 10%

“Грижете на всички държави, включително и България, по време на тази криза беше, на първо място, да се подпомогнат и хората, и фирмите. Да се запази заетостта, хората да не загубят работата. Това, което виждаме от скорошното проучване, е една препоръка на приоритетите на голяма част от ръководителите на фирмите и работодателите, и изобщо на собствениците.

Ако до преди две години основната тема беше уменията на хората и квалификацията, то сега на първо място е Covid кризата. На второ място обаче излиза и ефектът върху бъдещето на труда, както и ефектът върху възобновяване на енергийни източници, кръговата икономика и т.н. – все по-често фирмите се замислят и по тази тема.“

Разговора можете да чуete от [звукoвия файл](#).

✓ **Нарастване на българския износ и внос през февруари**

Българският общ износ и внос на стоки към и от Европейския съюз и трети страни се повишават през февруари 2021 г. за пръв от началото на коронавирусната пандемия, показват предварителни данни на Националния статистически институт (НСИ), които предполагат известно разхлабване на негативно въздействие на коронавирусната пандемия върху международната търговия на нашата държава.

В рамките на първите два месеца на настоящата година обаче вносът и износът продължават да бележат понижение спрямо същия период на 2020 г.

През февруари общият български износ нараства на годишна база с 2,8% до 4,9842 млрд. лева, докато общият внос в нашата страна се повишава с 2,6% до 5,414 млрд. лева. Общото външнотърговско салдо през февруари остава отрицателно и е в размер на 429,8 млн. лева спрямо дефицит за 272,3 млн. лева през януари и дефицит за 428,6 млн. лв. година по-рано (през февруари 2020 г.).

За първите два месеца на настоящата година общият износ на България намалява с 1,7% до 9,6691 млрд. лева спрямо същия период на 2020 г., докато вносът в нашата страна се свива с 2,0% до 1,03712 млрд. лева, а общото външнотърговско салдо за периода януари - февруари 2021 г. е на дефицит от 702,1 млн. лева спрямо дефицит за 741,5 млн. лева година по-рано.

Износът на стоки от България в посока страните от ЕС се повишава през февруари с 4,2% спрямо година по-рано до 3,3108 млрд. лева (след повишение с 3,0% през януари), а към трети страни нараства с едва 0,1% до 1,6734 лева (след спад с цели 22,6% през януари), докато вносът от Европейския съюз се увеличава с 5,9% до 3,4199 млрд. лева (след понижение с 0,5% през януари), а от трети страни се понижава с 2,6% до 1,9941 млрд. лева (след спад с 14,9% месец по-рано).

За първите два месеца на 2021 г. износът в посока ЕС се повишава с 3,6% до 6,6177 млрд. лева спрямо същия период на 2019 г., а към трети страни бележи спад с 11,6% до 3,0514 млрд. лева. В същото време вносът в България през периода януари - февруари 2021 г. от ЕС нараства с 2,8% до 6,5038 млрд. лева, а от трети страни се свива с 9,0% до 3,8674 млрд. лева.

Вчерашните предварителни данни на НСИ показват, че пандемията от коронавирус продължава да се отразяват негативно, но изглежда по-слабо на българския внос и износ през първите месеци на 2021 г. въпреки новите противоепидемични мерки, предприети както в нашата страна, така и в Европа заради третата вълна на Covid-19.

✓ След рестарта на схемата, гарантирана от ББР: Безлихвени заеми за близо 10 млн. лв. за физически лица, 205 млн. за бизнеса

Безлихвени заеми за почти 10 милиона лева са одобрени за физически лица след подновяването на схемата, гарантирана от Българската банка за развитие. За бизнеса подкрепата надхвърля 205 милиона лева.

Над 2 хиляди са одобрените кредити след рестарта на антикризисната програма за физическите лица, допълват от Българската банка за развитие.

От началото на мярката през миналата година до момента са одобрени над 39 000 безлихвени заема, а стойността им е близо 178 милиона лева.

Кредитите без лихви, такси и комисионни могат да бъдат до 6 900 лева, а в момента има пет банки партньори.

До няколко дни се очаква и още една търговска банка да предлага заеми по схемата, която преди около две седмици бе възобновена. За целта средствата по нея бяха увеличени със сто милиона лева, припомнят още от банката.

При бизнеса гарантираните заеми са 1 414. ББР гарантира отпускането на кредити до 1 млн. лв. за малки и средни предприятия и до 2 млн. лв. за големи компании, които търпят негативни последици заради пандемията.

Кредитите се отпускат от 9 банки партньори.

✓ ВАС гледа делото за видеонаблюдение на броенето на бюлетините

Върховният административен съд ще гледа делото за видеозаснемането и излъчването от броенето на бюлетините.

Делото се води по жалба на „Демократична България“ срещу указания на Централната избирателна комисия и Комисията за защита на личните данни, с които бе забранено заснемането на обработването на гласовете в секционните комисии след края на изборния ден.

ВАС не успя да се произнесе преди изборите на 4 април, независимо че магистратите насрочиха делото в съкратени срокове.

Очаква се становище на ВАС дали ще допусне запитване до Съда на ЕС за заключение за видеозаснемането.

✓ ВУЗФ започва нов проект за насърчаване на младите предприемачи

Целта е да се подпомогнат младите хора, които имат идея за свой собствен бизнес

Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) слага началото на нов проект, с който ще подпомага и насърчава младите, които искат да създадат собствен бизнес – „Академия за предприемачи“. Академията е напълно безплатна и в нея може да се включи всеки, който има желание да развива предприемаческия си потенциал.

“Проектът има за цел да насърчи и подпомогне младите хора, които имат идея за свой собствен бизнес. По време на самата академия, участниците ще преминат през цялостно обучение, което ще им помогне да изградят своя бизнес. Те ще се обучават в различни модули, като всеки от тях ще засегне конкретни стъпки от създаването и развитието на техния стартъп”, казва Юлиана Георгиева - мениджър комуникации и кариерно развитие във ВУЗФ.

В обучението ще се говори за това как се изгражда стратегия, как се развива бранд, как се развива организационна култура и изобщо важна ли е тя в днешно време. Ще бъде засегната и темата за правилната комуникация в една фирма, как се привлича финансиране, както и още аспекти от бизнеса, които ще бъдат полезни за бъдещите предприемачи.

“До момента хората, които са се регистрирали при нас, идват с ясна идея, която заедно ще реализираме и накрая (около месец юни) те ще представят своите финализирани идеи пред експертно жури”, допълва тя.

Чуйте повече в разговора на Лъчезар Христов в [звуквия файл](#).

✓ "Рестартирай Европа" - "От фермата до трапезата"

Интервю с проф. Владислав Попов, зам.- ректор на Аграрния университет в Пловдив

50% намаление на използването на пестициди, поне 20% намаление на използването на изкуствени торове, 50% намаление на продажбите на антимикробни средства за селскостопанските животни, 25% от земеделската земя да бъде обработвана по правилата за био земеделие – това са основните цели, поставени в стратегията на ЕС „От фермата до трапезата“.

Тя отчита неразривните връзки между здравето на хората, здравето на обществата и здравето на планетата.

„Всички граждани и всички оператори във веригите за създаване на стойност — както в ЕС, така и извън него трябва да усетят ползите от извършването на справедлив преход, особено след пандемията от Covid-19 и в условията на икономически спад“, четем в документа, който описва стратегията.

В същото време там се казва, че за успеха на възстановяването и прехода е много важно да се гарантира устойчив поминък за производителите, които все още изостават по отношение на доходите.

За целите на стратегията, новите възможности, но и предизвикателства разговаряме с проф. Владислав Попов, заместник - ректор на Аграрния университет в Пловдив, специалист в областта на биоземеделието.

Стратегията няма да се реализира лесно, но тя е правилният път за развитие, който акцентира върху здравето на хората и екологията, каза проф. Попов.

Той уточни, че неравномерното развитие на страните от ЕС, различните им климатични особености и технологично развитие ще изискват прецизиране на плановете на национално ниво и европейска солидарност. Много е важно, че и сега има действащи програми, с които се поощрява биологичното земеделие, които ще са в помощ на стопаните.

✓ Рестартирай Европа: Зеленият план за възстановяване на Европа след COVID кризата

Репортаж на София Златанова

Началото на 2020 година беше белязано от пандемията от коронавируса. В отговор на това европейските власти предприеха спешни мерки за борба с вируса и дългосрочна подкрепа за икономическото възстановяване.

За ЕП възстановяването след корона кризата е възможност за трансформация на Европа в един по-зелен и устойчив на кризи континент.

Депутатите искат ЕС да намали до нула нетните си емисии на парникови газове до 2050 г. Предложението на Комисията за Европейски зелен пакт получи положителни отзиви през януари, но Парламентът поиска по-големи намаления на емисиите (с 55% спрямо 1990 г. до 2030 г.).

По време на Европейската младежка среща на върха за климата, ученичката от Якоруда – Бирсен Ибрахимова, която стана посланик на страната ни в Европа по въпросите, свързани с климата и климатичните промени, направи едно такова зелено предложение:

„Предложението което направих е свързано с "cap and trade" системата или т.нар. търговия с въглеродни емисии, която въвежда икономически поощрения и наказания на компаниите с цел регулиране на замърсяването на атмосферата. При нея ЕС налага ограничения за допустимите емисии на въглероден диоксид, които могат да отделят в атмосферата от производството си и им дава стимул да инвестират в чисти алтернативи като източник на енергия. Ако една компания възпроизведе по-малко вредни емисии в атмосферата от този тава, то това количество, което е останало, се превръща в едно разрешително, което се търгува“ коментира Бирсен Ибрахимова.

През следващите седем години за развитието на ЕС ще бъдат инвестирани 1.3 трилиона евро. Общо 37% от тези пари ще се изразходват за проекти за опазване на околната среда, 20% за дигитализация, а останалите няма да бъдат похарчени, ако биха нанесли щети върху климата.

Бирсен Ибрахимова прави и предложение за стимулиране на местната продукция и намаляване на вредните емисии в атмосферата:

„Карта по която всеки месец да бъде превеждана сметка, която всеки месец човек определя, че ще му бъде необходима като паричен ресурс да я влага в храна. Целта на това нещо е да се намали количеството на изхвърляната храна, защото огромен процент от храната по света се изхвърля. От 1 до 5 % от средствата в картата биха могли да се ползват за стимулиране на местната продукция. Насърчавайки местното производство, ще се подпомогне малкия и средния бизнес, ще бъдат спестени и вредни емисии, когато се пазарува от по-близо място“, споделя Бирсен Ибрахимова.

Това е и целта на Европейската зелена сделка, да помогне за модернизацията на икономиката на ЕС, която ефективно и конкурентно да използва своите ресурси. До 2050 г., трябва да се постигнат нулеви въглеродни емисии, а икономическият растеж на регионите не трябва да бъде пренебрегнат.

Чуйте в [звуквия файл](#) репортажа на София Златанова.

✓ САЩ да разположат бойци в България и Румъния, предлага бивш шеф на Пентагона

Бившият министър на отбраната на САЩ Марк Еспър заяви, че САЩ трябва да разположат повече военни край Черно море в България и Румъния, предаде Ройтерс.

Тяхната цел ще е да отразят потенциална агресия от страна на Русия на фона на засилващо се напрежение между Москва и Вашингтон.

Еспър, който сега е преподавател в Института Маккейн за международно лидерство в Аризонския университет, „мисли, че трябва да продължим да се опълчваме на Русия и да се опитваме да се противопоставяме на тяхното лошо поведение“.

Вашингтон трябва да се стреми да успокои европейските съюзници и да подсили НАТО с разполагането на още сили в Полша, „в балтийските страни, ако е оправдано, и на места като Румъния и България, ако не на постоянна, на ротационна база“, каза Еспър в интервю за Ройтерс във вторник.

Вчера президентът на САЩ Джо Байдън настоя пред руския си колега Владимир Путин да намали напрежението, предизвикано от руското военно струпване край границата с Украйна и му предложи да се срещнат.

✓ Отслабване на икономическите нагласи в Германия и еврозоната през април

Нагласите на германските анализатори и инвеститори се влошиха през април за пръв път от пет месеца насам с оглед на притесненията за по-стриктен локдаун във водещата европейска икономика на фона на третата вълна на коронавирусната пандемия.

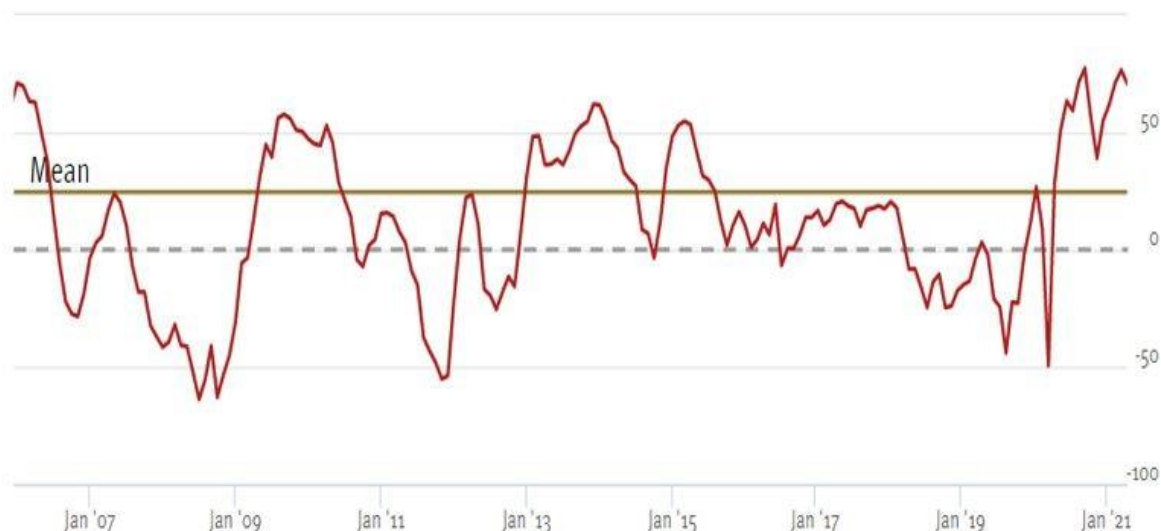
Това показват резултат от последно проучване на центъра за европейски икономически изследвания Zew.

Индексът на базирания в Мюнхен изследователски институт Zew, измерващ бъдещите икономически очаквания в Германия за следващите шест месеца, се понижи през април до 70,7 пункта от 76,6 пункта през март при осреднена прогноза за повишение към 79,0 пункта. Това представлява първо отслабване на инвеститорските икономически нагласи от ноември 2020 г., когато в Германия беше въведен втория, макар и по-мек локдаун от началото на пандемията.

Въпреки че индексът бележи известно понижение, той остава недалеч от неговия 20-годишен връх от септември 2020 г. на ниво от 77,4 пункта (най-високо ниво от май 2000 година) и след като в началото на новия протиепидемичен локдаун през миналия ноември индексът се срина първоначално до 39,0 пункта.

В същото време и индексът, определящ оценките на инвеститорите за текущите икономически условия в Германия, се повишава през април до -48,8 пункта от -61,0 пункта месец по-рано и при очаквания за по-сдържано повишение до -53,0 пункта.

Zew индекс на експертните икономически нагласи

"Експертите на финансовия пазар са в известна степен по-малко еуфорични, отколкото през предходния месец. Индикаторът на института Zew за икономическите настроения обаче все още е на много високо ниво, като настоящата ситуация се оценява много по-положително, отколкото през март", коментира проучването президентът на института ZEW професор Ахим Вамбах.

"Страховете от по-строги протиепидемични рестрикции доведоха до спад в очакванията за частно потребление. Въпреки това перспективите за износа са по-добри от предходния месец", отбеляз още той.

Днешното проучване също така показва, че и индексът на нагласите на експертите на финансовите пазари по отношение на икономическото развитие в цялата еврозона се понижава през април със 7,7 пункта до 66,3 пункта, след като от декември до март успя да нарасне с близо 20 пункта до ниво от 74,0 пункта. Подобно на Германия показателят за текущата икономическа ситуация нарасна през април с 4,3 пункта до -65,5 пункта, отчита институтът Zew.

Индексът на инфлационните очаквания в еврозоната обаче отслабна с 5,5 пункта до 75,1 пункта, но това ниво все още кореспондира с прогноза за нарастване на инфлацията през следващите шест месеца. За Германия показателят за инфлация се понижи през април с 4,2 пункта до 76,8 пункта.

Последното Zew проучване беше проведено сред 178 експерти и анализатори в периода между 1-ви и 12-ти април 2021 г.

✓ Франция може да се върне към предпандемичните си нива до средата на 2022 година

Франция може да се върне към нормалните нива на икономически растеж от преди Covid-19 до средата на 2022 г., заяви във вторник управителят на централната банка на страната и члена на ЕЦБ Франсоа Вилроа дьо Гало.

"Постепенно ще се изкачим до височините, които имахме преди коронавирусната пандемия", посочи той пред френско радио, цитирано от Ройтерс.

Ден по-рано Френската централна банка заяви, че не очаква значителна ревизия на прогнозата си за растеж на БВП от 5,5% през 2021 г., но само ако новите ограничителни мерки, свързани с Covid-19, не бъдат разширени и след април.

✓ Педро Санчес представя План за възстановяване на Испания за 140 млрд. евро

Премиерът на Испания Педро Санчес ще представи днес пред парламента План за възстановяване и устойчивост на страната на стойност 140 милиарда евро, които ще дойдат от европейските фондове през следващите 5 години.

„Това е най-амбициозният план в новата икономическа история на Испания и най-голямата възможност от присъединяването ѝ към ЕС преди 37 години и ние няма да я пропуснем“, каза Санчес след заседанието на министрите.

Съгласно плана, изработен от правителството през следващите 3 години ще се разпределят 70 милиарда евро в 20 основни инвестиционни направления като образование, научни изследвания, развитие, рехабилитация на жилищата, електрификация на пътищата, модернизация на публичната администрация, реструктуриране на здравеопазването, реформа в правосъдието, насърчаване на зелената икономика и други.

Той се състои от 212 мерки, от които 102 са за реформи и 110 за инвестиции. Всички те от своя страна ще бъдат фокусирани върху предприемането на четирите големи трансформации, които правителството си е поставило за цел: екологичният преход, дигиталната трансформация, социалното и териториалното сближаване и равенството между половете.

По думите на Санчес това е План за следващите десетилетия и поколения. Ефектът от него ще бъде видим веднага след началото на първите програми, които предстоят да бъдат одобрени. За следващите 2 години той предвижда създаването на 800 000 нови работни места и намаляване на младежката безработица.

✓ САЩ се изтеглят от Афганистан до 11 септември

Американският президент Джо Байдън ще обяви, че американските военни ще напуснат Афганистан до 11 септември, предаде Би Би Си, позовавайки се на изявления на представители на властите в САЩ.

САЩ ще изпуснат крайния срок през май за изтегляне, съгласувано с талибаните от администрацията на Доналд Тръмп миналата година.

Новият срок съвпада с 20-годишнината от терористичните атаки срещу Световния търговски център и Пентагона в САЩ през 2001 г.

Байдън по-рано предупреди, че 1 май ще бъде труден за постигане срок.

САЩ и представители на НАТО са заявявали, че талибаните от своя страна засега не успяват да спазват обещанията си за намаляване на насилието в Афганистан.

✓ Рязко ускоряване на инфлацията в САЩ през март

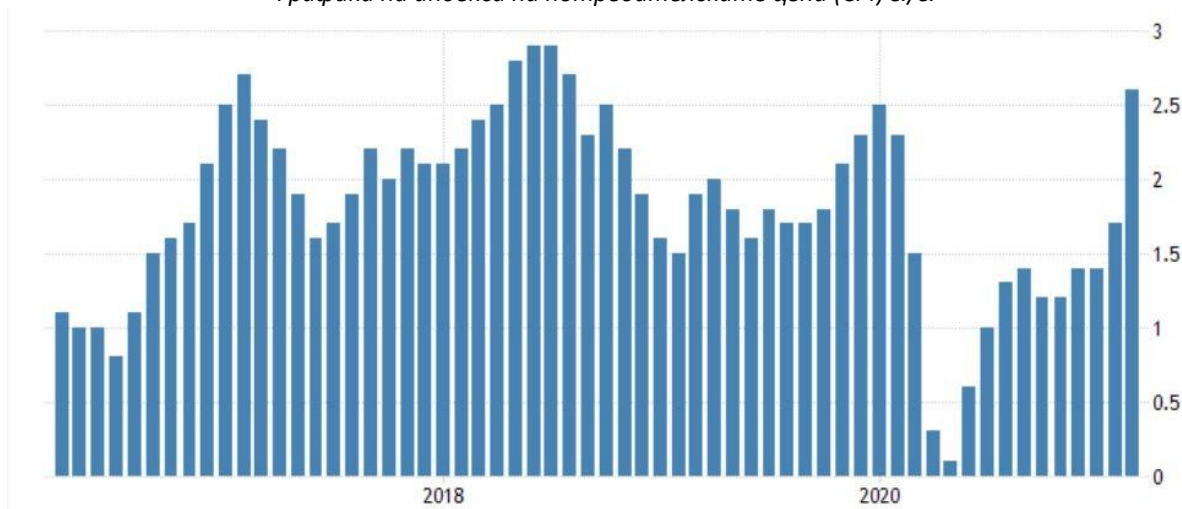
Потребителската инфлация в САЩ се повиши през март до 2 и 1/2-годишен връх спрямо март 2020 г., докато потребителските цени отбелязах на месечна база най-солиден скок от 8 и 1/2 години, показват данните на Департамента по труда.

Индексът на потребителските цени (CPI) се повиши през март с 0,6% спрямо февруари, когато нарасна с 0,4%, като това е най-силния скок на инфлацията на месечна база от август 2012 г. насам, докато очакванията на финансовите пазари бяха за повишение с 0,5 на сто.

Спрямо година по-рано потребителската инфлация се ускори рязко до 2,6% от 1,7% през февруари и очаквания за повишение с 2,5 на сто. Това е най-високата инфлация в САЩ от есента на 2018 година.

Основна причина за ускоряването на инфлацията е нарастването на цените на енергийните цени с цели 13,2% на годишна база благодарение на скок с 22,5% на цените на бензина, докато цените на хранителните стоки се увеличиха с 3,5 на сто.

Графика на индекса на потребителските цени (CPI) г./г.

Изключвайки цените на храни и енергия, т.нар. основна инфлация (основен CPI) се повиши през март на месечна база с 0,3% и с 1,6% спрямо година по-рано, но след повишение с 1,3% през февруари.

Днешните данни потвърждават за наличието на засилващ се инфлационен натиск върху американската икономика, която се възстановява доста солидно от коронавирусната криза и от спада на БВП през 2020 г.

Основна причина за ускоряващата се инфлация е действително по-бързото възстановяване на САЩ, подхранвано от масивните федерални стимулиращи мерки и рязкото намаляване на случаите на коронавирус тази година с оглед на бързи процес на ваксинация срещу Covid-19 в страната. Това стимулира търсенето на широк спектър от стоки и услуги в момент, когато много ключови материали са в недостиг, което води до нарастване на производствени цени и в последствие на крайните потребителски цени.

Годишният темп на инфлация вероятно ще се уталожи по-късно през годината, но може да достигне ниво от 3% в близко бъдеще и това да окаже по-голям натиск върху Федералния резерв да съобрази паричната си и лихвена политика с това. За последно инфлацията в САЩ нарасна с и над 3% преди десетилетие.

Investor.bg

✓ Одобриха 2 хил. заема след рестарта на антикризисната програма за физически лица

Кредити на стойност над 383 млн. лева са отпуснати по двете мерки на Българската банка за развитие – за физически лица и фирми

Още 2 014 кредита на обща стойност от почти 10 млн. лева са одобрените безлихвени заеми за физически лица, които ще бъдат отпуснати, след като преди две седмици беше обявен рестартът на антикризисната програма на Българската банка за развитие (ББР), съобщи от държавната финансова институция.

През март с решение на Министерския съвет програмата беше увеличена със 100 млн. лева, за да продължи подкрепата за пострадалите служители и самоосигуряващи се лица, които не могат да полагат труд поради пандемията от COVID-19.

Така от началото на мярката до сега броят на одобрените безлихвени заеми вече е над 39 790, а общата им стойност е почти 178 млн. лв.

Банките партньори, които потвърдиха участие в обновената програма и вече приемат заявления за безлихвени кредити до 6 900 лева, са Първа инвестиционна банка, Инвестбанк, УниКредит Булбанк, Обединена българска банка и Райфайзенбанк. Очаква се до дни и Централна кооперативна банка да поднови приема на документи.

От ББР изчислиха, че 1 414 е броят на потвърдените за гарантиране заеми по антикризисната програма в подкрепа на бизнеса, като общата им стойност надхвърля 205 млн. лв.

Така общо, по двете мерки – за физическите лица и фирмите, ББР е потвърдила заеми на стойност над 383 млн. лева.

От държавната банка напомнят, че гарантират отпускането на заеми до 1 млн. лв. за малки и средни предприятия и до 2 млн. лв. за големи компании, които търпят негативни последици от пандемията.

Кредитите се отпускат от девет банки-партньори: Алианц Банк, Банка ДСК, Българо-американска кредитна банка, Инвестбанк, Първа инвестиционна банка, Пощенска банка, Търговска банка Д, УниКредит Булбанк и ОББ.

Заемите с гаранция от ББР се отпускат при намалени изисквания за обезпечение, с по-нисък лихвен процент и с възможност за гратисен период до три години.

Средният размер на кредитите до момента е 145 200 лв. Най-голям е делът на микро и малките предприятия – 76%, втори са средните предприятия с 21%, като най-малък е делът на големите компании – 3 на сто.

Сроковете за кандидатстване и по двете гаранционни програми са удължени до юни 2021 г.

✓ **Защо управляващите бавят внасянето на националния план за възстановяване?**

Планът е за инвестиции и е важно да не го държим като заложник на изборите, каза Искра Михайлова, евродепутат
Отлагането на внасянето на Националния план за възстановяване и устойчивост поражда много въпроси, тъй като ГЕРБ работи по него от октомври миналата година. Реакцията на ГЕРБ е странна и е някакъв политически ход. Това коментира пред БНР Ивайло Калфин, изпълнителен директор на Европейската фондация за подобряване условията на живот и труд към Европейската комисия.

Коментарът му е по повод казаното от вицепремиера Томислав Дончев, че няма да внася за приемане от правителството Националния план за възстановяване и устойчивост на България. Дончев каза, че срокът за представяне на националния план в Брюксел е до 30 април и че планът е съгласуван в голяма степен с Европейската комисия, но няма намерение да го ревизира или внася, ако се избере ново правителство, различно от кабинет на ГЕРБ.

По плана страната ни ще получи общо над **12 млрд. лв. безвъзмездно финансиране и до 9 млрд. лв. заемни средства**.

Калфин припомни, че досега са проведени публични обсъждания, девет консултации с ЕК, така че дори да се изчака новото правителство, ако трябва да се започне всичко отначало, планът ще се забави.

Със сигурност няма да има време за нов план, каза Калфин „Едва ли това, което са направили от ГЕРБ по плана, новото правителство ще може да го промени, дори да има такива желания. Формално не е необходимо дори планът да минава през парламент, посочи той. И служебен кабинет без правителство също може да го приеме“. Наред с това което и да е правителство не може да промени вече изготвения план, припомни той.

Калфин уточни, че в изпълнението на плана има много условности и в течение на времето България може да изгуби пари, ако не покрива критериите и целите на плана.

Той прогнозира, че ако се появи правителство с компетентни и сериозни хора, то може да има добър старт. По думите му има няколко кризи, с които трябва да се справи – пандемията, икономическата политика..... „От първите няколко месеца на правителството ще се види доколко то е компетентно“, отбеляза бившият вицепремиер.

„Изненадана съм от това изказване, защото планът не може да бъде заложник на това кое правителство в момента управлява България“, каза пред БНР Искра Михайлова, евродепутат от ДПС в Европейския парламент.

„Това е план, който позволява на страната ни да се възползва от подкрепа, отделена от ЕС за нас, в ситуация, която в момента не е най-блестяща – здравно и икономически. Тепърва ще разбираме какви са последиците в икономиката от пандемията и колко е важна тази помощ“, посочи тя.

По думите ѝ планът е част от общата архитектура на ЕС за подкрепа на страните членки от последиците на пандемията.

„Дълго се обсъждаха в парламента възможностите за отделяне на заеман капитал, взимане на кредити от името на ЕС и пренасочване на този ресурс към страните членки. Този план ще ни даде възможност много бързо да се възстановим като икономика в периода – 2021-2024 г. - като грантове и кредитен капитал. Това е възможност за бърза реакция за възстановяване на икономиката. Първият вариант, разработен под ръководството на Томислав Дончев, отговаряше до много голяма степен на изискванията на ЕК. Може да се направят корекции след първите консултации, но след това идват изборите и после всичко спира - това е твърде луксозно за страна като България. Този тип планове са приоритет и трябва да продължи да се подготвя и преговаря, независимо кое е правителството, за да може да се възстанови икономиката“, категорична е Михайлова.

Тя изрази мнение, че е можело още през март да се предложи окончателен официален вариант в ЕК, а такъв официално не е представен. Михайлова обаче заяви, че такъв план трябва да се представи, защото иначе ресурсът се преразпределя.

"А планът е за инвестиции и е много важно да не държим този план като заложник на изборите", заяви тя.

✓ **Промишлен сектор: 15.5% по-малко инвестиции**

През март 2021 г. Националният статистически институт проведе редовното си бизнес наблюдение на инвестиционната активност сред промишлените предприятия, с което беше осигурена информация както за реализираните от тях инвестиции през 2020 г., така и за инвестиционните им планове през тази година.

По данни от изследването разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи в промишлеността през 2020 г. са с 8.7% по-малко спрямо 2019 година.

Резултатите от проведената анкета на инвестиционната активност показват, че плановете на промишлените предприятия през 2021 г. са за свиване на инвестициите с 15.5% в сравнение с направените през предходната година. В общия обем на очакваните разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи през тази година делът на частния сектор е 85.2%, като мениджърите от този сектор предвиждат намаление на инвестиционните си програми със 17.5% спрямо 2020 година.

По основни производствени групировки най-голям относителен дял в инвестициите през 2021 г. се очаква да формира производството на стоки за междинно потребление (38.2%), при което се предвижда понижение от 13.8% в сравнение с предходната година. На второ място по прогнозен обем на инвестициите са енергетичните и свързаните с водата сектори (с относителен дял от 31.1%), при които се очаква увеличение с 4.7% спрямо 2020 година. Следва производството на недълготрайни потребителски стоки, което е с относителен дял от 15.8%, като предвижданията на мениджърите са за свиване на инвестиционните програми с 30.8% в сравнение с предходната година.

✓ **Експерт: Приходната част в бюджета се изпълнява добре**

Приходната част в бюджета се изпълнява добре. Проблемът, който се заформя с растящия дефицит, не е следствие на неизпълнение на приходи. Бюджетът към март показва добро изпълнение и е малко над данните за миналата година преди кризата. Данъчната част не е проблем и не е извинение за това, което се случва в разходната част, където имаме тенденция за увеличаване на дефицита заради непремерени политически решения. Разходната част се е увеличила с 25% в сравнение с миналата година“.

Това коментира финансистът Любомир Дацов по БНР, като посочи, че се изисква не толкова намаляване на разходите, колкото тяхното прецизиране.

„Преструктурирането на разходите няма да доведе до тяхното намаляването, идеята е ефективността на публичните разходи да е по-висока... Единственото, което можем да направим, е да вземаме заеми“.

✓ **ЕК предлага да отпадне ДДС. За кои стоки и услуги?**

Европейската комисия предложи да се освободят от данък върху добавената стойност (ДДС) стоки и услуги, които Европейската комисия, органите и агенциите на ЕС предоставят на държавите членки и гражданите по време на криза. Това е вследствие на опита, придобит по време на коронавирусната пандемия. Наред с другото, благодарение на него стана видно, че ДДС, начисляван върху някои сделки, в крайна сметка се превръща в разход при възлагането на обществени поръчки, който оказва натиск върху ограничените бюджети. Поради това с тази инициатива ще се увеличи максимално ефикасността на средствата на ЕС, използвани в обществен интерес за реагиране при кризи, като природни бедствия и извънредни ситуации в областта на общественото здраве. Също така с нея ще се укрепят органите на равнище ЕС за управление на бедствия и кризи, като например тези, които са в обхвата на Здравния съюз на ЕС и Механизма на ЕС за гражданска защита.

След като бъдат въведени, новите мерки ще позволят на Комисията и на другите агенции и органи на ЕС да внасят и да закупуват стоки и услуги без ДДС, когато закупените стоки и услуги се разпределят при реагиране по време на извънредна ситуация в ЕС. Получателите може да са държави членки или трети страни, като например национални органи или институции (например болници, национални здравни органи или органи за реагиране при бедствия). Стоките и услугите в обхвата на предложеното освобождаване включват например:

- диагностични тестове и консумативи за тестване, както и лабораторно оборудване;
- лични предпазни средства (ЛПС), като ръкавици, респиратори, маски, престилки, продукти и оборудване за дезинфекция;
- палатки, походни легла, дрехи и храна;
- оборудване за търсене и спасяване на хора, чували с пясък, спасителни жилетки и надуваеми лодки;
- антимикробни средства и антибиотици, антитокси при химически заплахи, лечения при радиационно облъчване, антитоксини, таблетки йод;
- кръвни продукти или антитела;
- устройства за измерване на йонизиращото лъчение;
- разработване, производство и снабдяване с необходими продукти, научноизследователски и иновационни дейности, създаване на стратегически запаси от продукти; лицензи във фармацевтичната промишленост, карантинни съоръжения, клинични изпитвания, дезинфекция на помещенията и др.

Европейският комисар по въпросите на икономиката Паоло Джентилони заяви: Пандемията от COVID-19 ни научи, че тези видове кризи са многостранни и оказват широкообхватно въздействие върху обществото ни. Бързият и ефикасен отговор е от ключово значение и сега трябва да осигурим най-доброто решение, за да сме подготвени за бъдещето. Днешното предложение подкрепя целта на ЕС да може да реагира при кризи и извънредни ситуации в ЕС. Също така то

ще гарантира максимални финансови резултати от усилията за оказване на помощ на равнище ЕС за борба с пандемията и за подпомагане на възстановяването.

Следващи стъпки

Сега законодателното предложение, с което се внасят изменения в Директивата за ДДС, ще бъде предадено на Европейския парламент за становище и на Съвета за приемане.

До 30 април 2021 г. държавите членки ще приемат и ще публикуват законите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с тази директива. Те ще прилагат тези разпоредби от 1 януари 2021 г.

Контекст

Коронавирусната пандемия подчерта значението на последователната, решителна и централизирана подготвеност и реакция на равнище ЕС по време на криза. В този контекст Комисията, ръководена от Урсула фон дер Лайен, вече начерта планове за увеличаване на подготвеността и подобряване на управлението на равнище ЕС по отношение на трансграничните заплахи за здравето и представи гравивните елементи на един по-силен Европейски здравен съюз. В същото време Комисията предложи да се засили сътрудничеството между държавите — членки на ЕС, чрез механизма на ЕС за гражданска защита, за да се подобри реакцията при бъдещи природни или причинени от човека бедствия. Например в контекста на новия Европейски здравен съюз Комисията обяви създаването на Орган за реакция при извънредни здравни ситуации (HERA), който да прилага бързо най-авангардните медицински и други мерки в случай на извънредна здравна ситуация, обхващайки цялата верига за създаване на стойност, като се започне от разработването и се стигне до разпространението и използването.

ЕС вече предприе действия в областта на данъчното облагане и митниците в подкрепа на борбата с коронавирусната пандемия и на възстановяването от нея. През април 2020 г. ЕС постигна съгласие да премахне митата и ДДС за вноса на маски и други предпазни средства, необходими в борбата с пандемията. Това освобождаване остава в сила и се изготвят планове за разширяването му. През декември 2020 г. държавите — членки на ЕС, се споразумяха за нови мерки, предложени от Комисията, за да се даде възможност за временно освобождаване от ДДС за ваксините и комплектите за тестване, продавани на болници, лекари и физически лица, както и за тясно свързани услуги. Съгласно изменената директива държавите членки може при желание да прилагат намалена или нулева ставка за ваксини и комплекти за тестване.

[Сега](#)

✓ **Борисов събира кабинета на процално заседание**

Като за последно правителството ще се разпорежи с имоти, сред които и плажове

Министър-председателят Бойко Борисов и членовете на Министерския съвет ще се съберат днес на последното си правителствено заседание преди свикването на новоизбраното 45-о Народно събрание, предаде репортер на БГНЕС.

Като първа точка от дневния си ред кабинетът ще приеме становище по конституционно дело № 3 за 2021 г. Делото е образувано по искане на президента Румен Радев във връзка с отговор на въпроса: „Допустимо ли е да се изменя, допълва или отменя закон, приет от Народното събрание, преди да е обнародван или когато е върнат за ново обсъждане в срока по чл. 88, ал. 3 от Конституцията на Република България?“.

Очаква се правителството да одобри Стратегия за дейността на Българската банка за развитие до 2023 година.

Министърът на финансите е внесъл проект на разпореждане за установяване и внасяне в полза на държавата на отчисления от печалбата от държавни предприятия и търговски дружества с държавно участие в капитала.

С няколко решения по различни точни от дневния ред кабинетът ще се разпорежи с имоти като за последно. Ще бъдат открити и процедури за възлагане на концесия на няколко плажа по родното Черноморие, сред които плажът при река Велека и Къмпинг юг.

✓ **Избухна скандал заради 660 млн. лв. от концесията на летище София**

ГЕРБ се отказва да подпомага БДЖ. Авиационният бизнес поиска 50 млн. лв. от авансовата такса

За какво ще бъде похарчена очакваната още този месец авансова такса в размер на 660 млн. лв. от концесията на летище "София"? Правителството на ГЕРБ, което в последните си дни отложи с 10 години събирането на годишните концесионни такси от новия оператор на летището - "СофКънект", оставя разходването на първоначалната вноска на следващите управляващи. Това става ясно от [обяснения на транспортния министър Росен Желязков пред Медиапул](#).

Първоначалните намерения на управлението на Борисов бяха с еднократната авансова такса да бъдат финансирани Български държавни железници. С тях държавното дружество трябваше да покрие част от задълженията си и да купи нови влакове. Оказва се, че още миналата година управляващите са променили намерението си да подпомогнат БДЖ, както твърди Росен Желязков. Въпреки това в Закона за държавния бюджет за 2021 г. те изрично гласуваха, че първоначалното концесионно възнаграждение от 660 млн. лв. за летище "София" няма да влезе в Сребърния фонд за подкрепа на пенсионната система.

Вече се появиха различни предложения за какво да бъдат похарчени парите от столичното летище. От Асоциацията на българските авиокомпании поискаха от 30 до 50 млн. лв. от въпросната такса да отидат за подпомагане на българската авиация, която е в критична ситуация. "Тези 660 млн. лв. като първоначална вноска за концесията на летището са пари, които ще бъдат изработени от авиацията и е много справедливо част - 30-50 млн., да бъдат насочени към авиокомпаниите. Тази помощ ще им даде глътка въздух. Българската авиация вози с чартърите си поне половината от туристите и, ако я няма, това ще бъде пагубно за самия туризъм. 20 години съществува асоциацията, през това време авиацията мина през много трудности и кризи, но това наистина е най-тежкото изпитание след краха на авиокомпания

["Балкан", обясни в интервю за "24 часа" председателят на Асоциацията на българските авиокомпании Светослав Станулов.](#)

Другата възможност е с въпросната сума правителството просто да покрие на изпrowодяк дефицита в бюджета, който се отвори още в края на март в размер на 656 млн. лв.

От КТ "Подкрепа" остро реагираха и призоваха авансовата вноска от концесията на летище "София" да не бъде похарчена за текущи разходи, дори и да са свързани със социални и икономически мерки в отговор на COVID-пандемията. "Вярваме, че държавният бюджет се управлява добре и тези финансови средства могат и ще се използват по предназначение, не за текущи държавни разходи. Защото имаме само едно летище "София". И само една държавна железница", се казва в писмо на Федерацията на транспортните работници към КТ "Подкрепа".

От синдиката призоваха държавата да сключи анекс към концесионния договор, който да задължи концесионерът да запази работните места на столичното летище. От КТ "Подкрепа" са изчислили, че отложеното плащане на концесионни възнаграждения за първите 10 години на концесията се равняват на около 500 млн. лв. - колкото е фонд Работна заплата на летището за този период.

✓ Ковид-19 връща българите на село

Броят на починалите през първата година на пандемията се увеличи с 15.4%

Големият град вече не е най-притегателното място за живеене в България. Както и в много други държави, и тук миналата година селото придоби нова привлекателност, след като хиляди хора бяха блокирани в бетонната джунгла по време на извънредното положение. За пръв път от години във вътрешната миграция превес взема посоката "град-село", показват [данните на Националния статистически институт за демографските процеси в страната през 2020 г.](#) Отлив има дори от София, която в последните години непрекъснато увеличаваше жителите си като магнит за хората, търсеци по-добри доходи.

През 2020 г. в преселението между населените места в страната са участвали 197 242 лица - значително повече в сравнение с 2019 г., когато вътрешната миграция е била от 128 179 души. 48.4% от хората, сменили местоживееенето си миналата година, са избягали от града на село. За сравнение, през 2019 г. този дял беше само 27.4%, а основната вътрешна миграция бе от един град в друг. Според статистиците тук влияние е оказало поставянето на КПП-та на изходите на градовете, което е накарало много хора да сменят настоящия си адрес.

Докато в последните години София традиционно бе най-привлекателният град за нов адрес - през 2019 г. в нея се преселиха 19 969 души, - миналата година столицата бележи отлив за пръв път от много години. През 2020 г. населението ѝ намалява с 20 378 души. Към 31 декември в област София-столица са преброени 1 308 412 души. Лидер по увеличение на населението се заема от Софийска област - с 11 805 нови жители тя е на първо място сред областите по този показател. Още само 4 области бележат ръст в броя на своите жители - Кърджали, Варна, Бургас и Перник.

Пандемията преобърна и традиционните процеси във външната миграция. През 2020 г. 6649 души са променили своя настоящ адрес от страната в чужбина. Това е в пъти по-малко от емигрантите ни през 2019 г. - 39 941 души. Най-предпочитани от емигрантите дестинации миналата година са Германия (22.2%), Руската федерация (14.6%) и Турция (13.0%). Топ 3 на предпочитаните държави за нова родина през 2019 г. бяха Германия (20.3%), Обединеното кралство (17.7%) и Италия (13.5%). Последните две обаче миналата година преживяха дълги периоди на пълен локдаун.

Любопитно е, че въпреки усещането, че много българи се завърнаха в България от чужбина, тук тенденциите остават почти без промяна в сравнение с 2019 г. През 2020 г. 37 364 лица са променили своето обичайно местоживееене от чужбина в България при 37 929 година по-рано. Най-висок е делът на имигрантите от Турция (24.3%), Германия (9.6%) и Руската федерация (9.3%). Същите са данните и през 2019 г.

СМЪРТНОСТ

Как ковид-19 повлия на смъртността в България бе една от най-оспорваните теми. Годишната се отличава драматично в това отношение и статистиците я сравняват единствено с преживяното по време на войните в началото на ХХ век. Миналата година са починали 124 735 българи. Броят им е с 15.4% по-голям спрямо 2019 г., а смъртността е най-високата, измерена от над 100 години. Спрямо предходната година броят на умрелите се увеличава с 16 652, отбелязва статистиката. За сравнение на 31 декември починалите лица, при които е бил потвърден ковид-19, бяха 7576.

"В историята ни не сме имали подобни числа от 1918 г., когато след Първата световна война губим 151 000 българи. След Балканските войни губим 121 000, а през последните 10 години умират между 108 000 и 110 000 души годишно", коментира вчера пред [Нова телевизия](#) Магдалена Костова, директор на дирекция "Демографска и социална статистика" в НСИ. Тя цитира данни, че в пиковите седмици на вълната - например в двете седмици след 23 ноември, достигаме до над 4500 починали на седмица при обичайно между 1900-2300 души за последните 5 г.

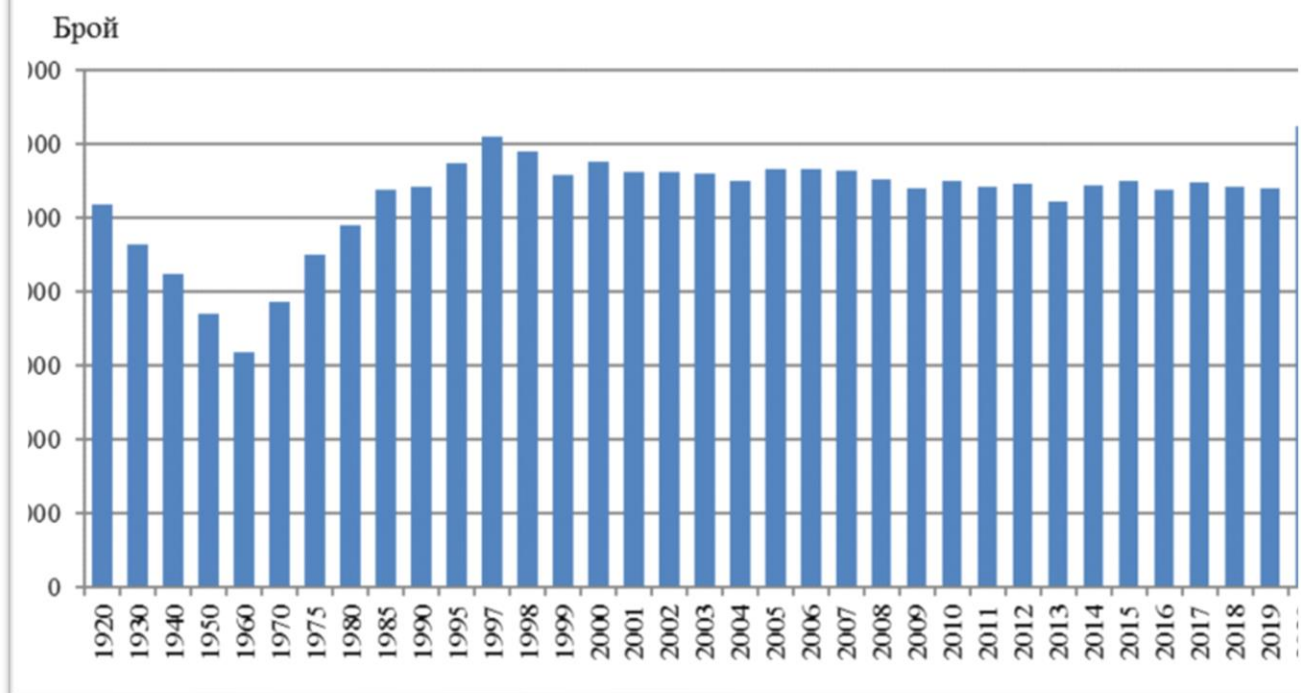
Във всички области има увеличение на смъртността, но най-голямо е в областите Видин - 4.8 промилни пункта, Разград и Смолян - по 4.6 промилни пункта. Най-малко е увеличението в областите Бургас - 1.2 промилни пункта, София (столица) и Ловеч - по 1.6 промилни пункта. Тук прави впечатление, че Разград официално бе сред най-слабо засегнатите от коронавируса райони у нас.

Трябва да се отбележи, че на фона на пандемията нивото на преждевременна смъртност - това според статистиката е делът на хората, починали преди да навършат 65 г., остава без промяна спрямо 2019 г. То е 20.5% от общия брой на починалите. Умрелите жени на възраст под 65 г. са 13.7% от всички починали, а този показател при мъжете е 26.6%.

АКЦЕНТ

Към 31 декември 2020 г. населението на България е 6 916 548 души. В сравнение с 2019 г. населението на страната намалява с 34 934 души, или с 0.5%.

Фиг. 9. Умрели през периода 1920 - 2020 година

НСИ

✓ Румънци масово анулират резервации за Великден у нас

Летищата във Варна и Бургас се оплакаха от над 800 отказани полета до юни

Масово анулиране на резервации от Румъния за Великденските празници отчита туристическият бранш. Причината е липса на ясни правила за влизане в България на туристи от Европейския съюз и трети страни от 1-ви май.

Министърът на здравеопазването Костадин Ангелов обяви преди месец, че България ще осигури "зелени коридори" за всички туристи, които искат да посетят страната ни. Еврокомисията обаче още не е въвела единния електронен сертификат за пътуване, който да осигури безпроблемно пресичане на границите за хората с ваксина, с антитела след преболедуван коронавирус или с отрицателен PCR-тест. Очаква се това да стане едва през юни.

Засега единственото сигурно изискване за влизане на чужденци у нас е представяне на негативен резултат от PCR-тест или поставяне под карантина, която може да бъде отменена, ако до 72 часа бъде представен отрицателен тест. Правителството не се съгласи с призивите на хотелиери и туроператори да поеме разходите за тестването на чуждестранните туристи, така както правят някои други държави.

Представянето на PCR-тест се оказва висок разход за румънските туристи, които традиционно пристигат у нас семейно със собствен транспорт.

Все пак Северното Черноморие очаква първи туристи от северната ни съседка по Великден. До края на април курортът "Албена" ще отвори 4 хотела, които ще приемат над 2000 български и румънски гости за празниците.

Наемането на кадри е също проблем за бранша, както и ваксинацията на персонала в морските курорти. По данни на Варненската туристическа камара само по Северното Черноморие трябва да бъдат имунизирани близо 30 000 заети в туризма. "Ние много изоставаме, докато в Гърция и Турция започна ударна ваксинация на работещи в туризма. Първи са тези, които в момента са на работа - основно мениджърските екипи", посочва пред travelnews.bg Илин Димитров, председател на Варненската туристическа камара.

Хотелиери и туроператори са категорични, че сезонът може да бъде успешен само при ваксиниран персонал и ясни правила на туристите, което включва "зелените електронни сертификати".

Липсата им спира чартърните полети с туристи. През април и май са анулирани над 800 полета до летищата във Варна и Бургас, обяви концесионерът им "Фрапорт". Това ще доведе до нови сериозни финансови загуби за двете черноморски аерогари, които отчетоха миналата година 80% спад на пътниците.

Отказаните полети с туристи са от Германия, Чехия, Словакия, Австрия, Полша и Израел. За летище Варна анулациите са за 450 полета, а за Бургас - 350. "Това е повече от предходната година", заяви Димитър Биков, началник отдел "Авиационен маркетинг" на летище Варна. Изобщо няма планирани полети от други два важни за летния ни туризъм пазари - Великобритания и Русия.

КОНКУРЕНЦИЯ

В същото време от Бургаската туристическа камара посочват, че съседни наши конкуренти предприемат изпреварващи мерки за привличане на туристи. "Гърция подписа договор с Израел, стоплят отношенията си с Русия и питат колко туристи могат да очакват от там. Подписаха и меморандум с Румъния за разкриване на чартърни полети за гръцките острови. Кипър също вече посрещна руски туристи. Малта провежда независима външна политика по отношение на

туризма спрямо ЕС. Турция също има договорки с Русия 4,5 млн. руски граждани да почиват в Турция и всички тестове да са за сметка на турската държава", посочи пред БНР Иван Иванов от Бургаската туристическа камара.

На фона на липсващите чуждестранни гости около Великденските празници от Обединение "Бъдеще за туризма" призоваха здравния министър да разреши пътуванията с организиран транспорт в страната преди 30 април.

АПЕЛ

Автобусните екскурзии останаха почти единствената бизнес дейност, забранена до края на април. „Великденските празници приближават и наложеният мораториум върху организираните пътувания с автобус ще доведат до нови загуби за бранша. Бихме искали да изясним някои неясноти в заповедта на министър Ангелов и още веднъж да напомним, че повече от една година се нарушава правото ни на защитен и гарантиран от Конституцията труд", коментира Павлина Илиева, председател на сдружението.

✓ ВСС онемя за отхвърлените от Кьовеши прокурори

Европейската прокуратура ще поеме разследванията за България, образувани след 2017 г.

Окончателно отхвърлените от Европейската прокуратура (ЕППО) четирима кандидати за делегирани прокурори не са в дневния ред за днешното заседание на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет. Миналата сряда от Люксембург обявиха, че [четиримата не отговарят на критериите да заемат длъжността](#). Одобрени бяха три от десетте предложения, а последните три останаха висящи.

"Сега" попита институцията, ръководена от Лаура Кьовеши, дали веднага очаква нови 4 предложения от България, или първо трябва да приключи и с трите висящи кандидатури, за да стане ясно в крайна сметка колко нови номинации трябва да направи прокурорската колегия на ВСС. Европрокуратурата отговори, че това решение е в полето на ВСС. "Сега" потърси говорителката на колегията и неин член Калина Чапкънова. Тя обясни, че е била в болничен доминалия петък и затова не може да отговори. "Към момента няма такава внесена точка в дневния ред. Казусът ще бъде внесен за разглеждане в заседание на Комисията по атестирането и конкурсите към колегията и ако комисията прецени, ще го внесе като допълнителна точка в заседанието", гласи отговорът от пресцентъра на съвета. От пресслужбата на главния прокурор Иван Гешев, който председателства заседанията на колегията, също прехвърлиха топката към съвета и отказаха да отговорят дали той ще постави темата на заседанието в сряда следобед.

ЕППО обясни пред "Сега", че тримата одобрени делегирани прокурори все още не са започнали работа (за разлика от делегираните прокурори от Германия, Нидерландия, Чехия, Литва, Естония, Румъния и Словакия). Европрокуратурата ще се свърже с българите, за да бъде обсъдена датата, на която ще започнат работа. Тя трябва да е преди 1 юни, когато се очаква ЕППО да започне да функционира. Дотогава всички 22 държави от ЕС, които участват в структурата, трябва да имат поне по един делегиран прокурор. 12 държави вече са пратили номинациите си в Люксембург, а 10 от тях имат одобрени магистрати.

Делегираните прокурори ще работят в своите държави по делата за крупни злоупотреби с европейски средства. Европейските делегирани прокурори могат да продължат да изпълняват функциите си на национални прокурори (т.е. ще имат двойна функция). Когато обаче действат в рамките на мандата на ЕППО, поне на хартия, те ще бъдат напълно независими от своите национални прокурорски органи.

Литва е единствената друга държава освен България, чиито не всички кандидати са одобрени - 3 към 1. За разлика от България обаче, Литва няма отхвърлени кандидати, а един е все още висящ.

ЕППО не отговори дали вече има получени сигнали от България, по които да започне да работи след 1 юни. Оттам обаче обясниха, че ще бъде обсъдено евентуалното прехвърляне на делата, започнати след края на 2017 г. Всички нови дела, които са от компетентността на европейската прокуратура, ще отиват автоматично в Люксембург. "Още е твърде рано да говорим за брой дела и съдържание", обяснява ЕППО.

Делата

Все пак под шапката на Люксембург се очаква да минат дела за случаи като този за [разкритията на ОЛАФ за тежки нарушения при поръчка на българското МВР](#), с която са купени стотици джипове. През февруари скандалът допълнително нагнети напрежението между президента Румен Радев и премиера Бойко Борисов. Миналия октомври пък Гражданското сдружение БОЕЦ [сезира Кьовеши за факти и обстоятелства около изграждането на газопровода "Турски поток" на българска територия](#). Преди това и евродепутатът [Елена Йончева обяви](#), че ще иска Кьовеши да провери парите, които отиват за българските пътища, както и как точно се строят те.

✓ Байдън предложи на Путин да се срещнат

В телефонен разговор американският президент е призовал Русия да намали напрежението по границата с Украйна
Американският президент Джо Байдън предложи на руския си колега Владимир Путин да се срещнат в близките месеци на територията на трета държава. Това става ясно от съобщението на пресслужбата на Белия дом за състоял се днес телефонен разговор между двамата.

Според съобщението, "Президентът Байдън потвърди целта си за изграждане на стабилни и предсказуеми отношения с Русия, съобразени с интересите на САЩ, и предложи среща на върха в трета държава през следващите месеци, за да се обсъди пълният набор от въпроси, пред които са изправени САЩ и Русия".

Това е първа пряка комуникация между Байдън и Путин, откакто на 17 март американският президент се съгласи в интервю за АВС, че Владимир Путин е убиец и трябва да плати цената за намесата в изборите в САЩ. на следващия ден Путин отговори така: "Какво бих му отговорил? Бих му казал: бъди здрав! Пожелавам му много здраве! Казвам това без ирония, без шега".

Според съобщението на Белия дом, двамата лидери са обсъдили също така редица регионални и глобални теми, включително намерението на САЩ и Русия да водят стратегически диалог за стабилност по въпроси, свързани с контрола върху оръжията и нововъзникващите въпроси, свързани със сигурността, надграждайки върху удължаването на новия договор за новия договор СТАРТ (за намаляване на ядрените оръжия между САЩ и Руската федерация, с официалното наименование Мерки за по-нататъшно намаляване и ограничаване на стратегическите нападателни оръжия).

Байдън също така е дал да се разбере, че "САЩ ще действат твърдо в защита на своите национални интереси в отговор на действията на Русия, като кибератаки и намеса в изборите".

Американският президент е подчертал също така "непоколебимия ангажимент на САЩ за суверенитета и териториалната цялост на Украйна", като е изразил притесненията си "от внезапното натрупване на руска армия в окупирания Крим и по украинските граници" и е призовал Русия да деескалира напрежението.

✓ **Раздорът между Русия и Украйна може да излезе от контрол**

Малко вероятно е да избухне „случайна“ война, но винаги съществува риск от погрешни сметки - и от двете страни

За страна, която твърди, че не желае да воюва, поведението на Русия към Украйна напоследък изглежда ужасно войнствено. Руски войски се струпват в югозападната Воронежка област, близо до границата с Украйна. Руската държавна телевизия подготвя руснаците да очакват украинска офанзива.

Неотдавна външният министър Сергей Лавров предупреди, че нова война в Украйна ще означава тя да се самоунищожи. Миналата седмица Дмитрий Козак, заместник-шеф на руската президентска администрация и ключов преговарящ за Украйна, повтори предупреждение от 2014 г., че ако е необходимо, Москва ще се намеси, за да защити жителите на Донбас.

Повечето наблюдатели казват, че това не означава непременно непосредствена заплаха от инвазия, но фактът, че руските намерения са неясни, е достатъчно притеснителен.

Струпването на войски по границата,

както и продължаващата анексия на Крим, дават на Русия възможност за ескалация на напрежението - стига да пожелае. Руският президент Владимир Путин несъмнено иска да запази известна непредсказуемост и наличието на такава възможност е от решаващо значение за това, което светът наблюдава в момента. Въпреки че напълно „случайна“ война е малко вероятна, в неяснотата винаги съществува риск от грешни сметки или прекомерна реакция.

С нарастване на напрежението се провалят мерките за изграждане на доверие, чиято задача е да не допуснат излизане на събитията от контрол. В познатата безизходица преговорите под егидата на ОССЕ в Минск отново забуксуваха. Губят смисъл договорените през юли 2020 г. допълнителни мерки за прекратяване на огъня, които стабилизираха положението за няколко месеца. Русия до голяма степен игнорира искането за разяснения относно военната си дейност по границата, за което Украйна настояваше съгласно Виенския документ от 2011 г. за укрепване на сигурността и доверието. (Според неговия чл. 16 отговор трябва да се даде до 48 часа - б.р.).

В Москва твърдят, че Украйна е допринесла за напрежението,

като се е насочила към по-враждебен подход към Русия през последните няколко месеца. Засега това е преувеличение. Украинският президент Володимир Зеленски всъщност беше доста сдържан в реториката си относно Донбас и последната руска активност.

Неотдавнашното санкциониране от Киев на проруския украински олигарх и съюзник на Путин Виктор Медведчук и неговия съратник Тарас Козак несъмнено раздразни Кремъл, но Москва беше сравнително сдържана в публичния си отговор. Украйна си позволи игри със собствените мерки за прекратяване на огъня, отклонявайки се от договорения език на процеса в Минск относно правилата за ответна стрелба. По този начин сама не допринесе за доверието. (Киев в крайна сметка се коригира.) Трябва да се отбележи, че самата Русия също не е чужда на провокативно поведение.

Някои посочват две одобрени напоследък украински стратегии като провокативни: стратегията за „де-окупация“ и реинтеграция на Крим и новата военна стратегия на страната. И двете

изрично споменават Русия като заплаха

Въпреки провеждането на предизборна кампания за мир, Зеленски никога не е мълчал по отношение на необходимостта Русия да върне Крим на Украйна или по отношение на заплахата, която руската страна представлява за териториалната цялост на Украйна. Стратегията му за Крим се фокусира повече върху въпросите на правата на човека и върховенството на закона, а военната стратегия отделя много внимание на реформа, свързана със стремежите за членство в НАТО.

Въпреки че членството в НАТО за Украйна е абсолютна червена линия за Русия, подобни украински стремежи не са нещо ново и следователно не са изненада - документите едва ли са призив за война. И все пак не може да се предположи как Москва би изтъкувала нещата.

В Москва също има разочарование,

че Зеленски не е изпълнил Минските споразумения. Те призовават Украйна да предостави на подкрепяните от Русия т.нар. републики (Донецка и Луганска - б.р.) специални административни права, като същевременно ги реинтегрира в Украйна. Това би позволило на Москва теоретически да има постоянно и значително влияние върху страната чрез марионетните "републики", но Украйна да плаща за тях вместо Русия.

Липсата на яснота относно намеренията и правилата на играта на Русия, примесени с реторика, напомняща на 2014 г., когато бе анексиран Крим, означава, че напрежението нараства. Точно в такава ситуация могат да се възникнат грешни сметки.

Има тънка граница между възпирането и това, което се тълкува като настъпателно действие. Всички наблюдават какво прави Русия, без да имат яснота как трябва да отговорят, ако напрежението ескалира значително. Това също допринася за непредсказуемостта. Въпреки че не е ясно какво ще спечели Москва от истинската ескалация в Донбас, важно е също

така да се помни, че Кремъл има свои собствени интереси и усещане за заплахи - и всеки сценарий трябва да бъде обмислен, дори и тези, които може да не изглеждат вероятни.

✓ **Москва: САЩ и НАТО прехвърлят 40-хилядна армия до границата ни**

Не планираме никакво нападение или ескалация, обяви в Брюксел украинският външен министър

Руският министър на отбраната Сергей Шойгу заяви, че има прехвърляне на американски и натовски войски в близост до границите на Русия. Според него в момента САЩ преместват войски от Северна Америка през Атлантическия океан до западните граници на Руската федерация.

Шойгу подчерта, че маневрите на НАТО „Defender Europe 2021“ са най-мощните за последните 30 години.

„Основните сили се концентрират в Черноморския и Балтийския регион. В близост до нашата територия се съсредоточават общо до 40 000 военнослужещи и 15 000 единици въоръжение и военна техника, включително стратегическа авиация. В отговор на военната дейност на Алианса, която застрашава Русия, предприехме съответните мерки.“

Според министъра мерките включват внезапна проверка на бойната готовност на войските в Западния и Южния военен окръг. Шойгу добави, че в продължение на три седмици на западните граници на Русия са били успешно прехвърлени две армии и три съединения на въздушно-десантните войски, които са доказали способността си да защитят страната.

По-рано заместник-министърът на външните работи Сергей Рябков нарече „провокация“ навлизането на американски бойни кораби в Черно море. Той заяви, че за САЩ е добре да стоят по-далеч от границите на Русия и Крим, защото рисковете от инцидент са много високи.

„САЩ трябва да разберат, че рисковете от инциденти са много високи. Вече видяхме нещо подобно в съвсем различна водна зона тази година. Предупреждаваме САЩ, че е по-добре те да стоят настрана от Крим, от нашето черноморско крайбрежие. Това е и за тяхно добро“, каза Рябков пред репортери. Сергей Рябков беше категоричен, че американският флот няма работа в близост до бреговете на Русия. По думите му действията на Вашингтон са провокация, която изпитва търпението на руската страна, но която няма да постигне целите си.

Той каза още, че Москва няма да се откаже от защитата на рускоезичното население в Донбас въпреки изявлението на американския държавен секретар Антъни Блинкън, че Русия ще си плати за агресивните действия в Югоизточна Украйна. „Всяка заплаха по наш адрес затвърждава убеждението ни, че провеждаме верен курс“, подчерта Сергей Рябков.

„Опитваме се да избегнем грешката от 2014-та година, когато Русия успя да действа бързо и да постигне целите си в Крим и Донбас, докато западните ни партньори обмисляха реакцията си“, заяви по-късно външният министър на Украйна Дмитро Кулеба на съвместен брифинг с генералния секретар на НАТО Йенс Столтенберг, цитиран от [БНР](#).

Кулеба допълни, че заедно със Столтенберг са обсъдили как да реагират на струпването на руски войски на границата с Украйна: „Украйна и нашите приятели оставаме бдителни. Ние не губим и няма да губим време.“

Ако Москва предприеме безразсъдни действия и започне да използва спиралата на насилието, това ще е на висока цена във всеки смисъл на думата. Бих искал да ви уверя, че Украйна не желае война. Ние не планираме никакво нападение или ескалация. Украйна е за решаване на конфликта с дипломатически и политически средства“, посочи украинският външен министър.

От своя страна генералният секретар на НАТО призова Русия да прекрати своето "неоправдано" военно струпване около Украйна. "Русия трябва да прекрати това струпване на войски в и около Украйна, да спре провокациите си и незабавно да деескалира (обстановката)", каза Столтенберг, цитиран от АФП.

Държавният секретар на САЩ Антъни Блинкен и военният министър Лойд Остин пристигат в същото време в Брюксел за консултации със съюзниците си от НАТО като се очаква основна тема да е нарастващото напрежение с Русия на фона на решението на Москва за струпване на войски по границата с Украйна.

Руски и американски кораби се събират в Черно море

По-рано източник в турското външно министерство заявил пред РИА Новости, че Вашингтон е уведомил Анкара за преминаването на два военни кораба през Босфора към Черно море, където те ще бъдат разположени от 14-15 април до 4-5 май. Операциите на американски военни кораби в Черно море са „рутинни“, САЩ координират тези действия с турските власти съгласно конвенцията от Монтрьо, заяви говорителят на Пентагона Джон Кърби.

Междувременно Русия изпрати 15 военни кораба и плавателни съдове от Каспийската флотилия до Черно море. Това съобщи пресслужбата на Южния военен окръг във вторник. По-рано беше съобщено, че повече от десет кораба на Каспийската флотилия ще отидат до Черно море като част от контролна проверка. „Като част от контролната проверка за зимния период на обучение, 15 кораба, включително 3 артилерийски и 8 десантни, както и поддържащи кораби, извършват преход от Каспийско към Черно море“, се казва в съобщението.

✓ **Русия спира полетите до Турция и Танзания**

Меркел отмени вакцинацията си с АстраЗенека, съобщава "Билд"

Русия ще спре полетите до Турция поне до 1 юни заради повишената заболяемост там, съобщиха руските медии. РБК уточнява, че това се отнася до туристическите чартъри. Не е ясно дали и как ще бъдат засегнати редовните полети между двете държави.

Според данни на Университета Джонс Хопкинс само на 8 април в южната ни съседка са регистрирали 56 000 нови заразени от коронавирус, а ръстът за седмицата е 37%. В Русия положението е по-добро, с 8700 заразени и 5% намаление на заболяемостта за същия период. Ден по-късно - на 9 април, Путин и Ердоган си говориха по този въпрос, тъй като Турция е най-масово посещаваната от руснаците международна дестинация. През последната година без коронавирус -

2019-а, там са почивали 7 милиона от тях. През януари-февруари 2021 г. броят на гостите почти бе достигнал предепидемичните нива за този сезон.

Часове по-късно вицепремиерът Татяна Голикова заяви, че от 15 април до 1 юни спират и полетите между Русия и Танзания (част от която е популярната напоследък дестинация Занзибар, посещаван и от много българи). Освен нестабилната ситуация с новия коронавирусен щам в африканската страна, след пътуване там са диагностицирани и 13 болни от малария руснаци.

- **Германският канцлер Ангела Меркел** е отменила планираната си ваксинация срещу COVID-19 с препаратa на "АстраЗенека", събщи в. "Билд". Изданието съобщава, че Меркел е имала насрочена дата за ваксинация на 11 април. Това съвпада със заявената в регистъра резервация, в която е вписана същата дата на раждане, като на канцлера - 17 юли 1954 г., допълва БГНЕС. Ваксинацията обаче е била отменена чрез апликацията Doctolib, която се използва от подлежащи на ваксиниране пациенти.

Не е ясна причината за отмяната, но се предполага, че може да е свързана с важна среща на ръководството на Християндемократическия съюз (ХДС) и Християнсоциалния съюз (ХСС). Говорителят на правителството Стефен Зайберт коментира, че Меркел ще информира обществеността, когато бъде ваксинирана. В края на март [Меркел и италианския премиер Марио Драги обявиха, че ще се ваксинират с "АстраЗенека"](#), за да докажат безопасността на препаратa. Британският премиер Борис Джонсън дори вече си постави първа доза от тази ваксина.

В Германия заразените с коронавируса от началото на пандемията минаха 3 млн. души и вече са 3 011 513, а общият брой починали е 78 452 души. В момента мерките в страната не са толкова затегнати и са отворени училища и детски градини, фризьорски салони, салони за красота, магазини за цветя и книжарници.

- В **Чехия** бе обявен краят на извънредното положение, което продължи 188 дни и включваше дори полицейски час от 21:00 до 05:00 ч. Възобновяват се присъствените часове в началните училища, а в детските градини ще се върнат децата от горните групи. За тези две групи деца обаче ще се правят тестове за коронавирус два пъти седмично. Отварят също така селскостопанските пазари, ателиетата за химическо чистене, магазините за автомобилни резервни части и за битова техника, за канцеларски материали, детски дрехи и обувки, библиотеки, зоопаркове и ботанически градини. Баровете и ресторантите засега остават затворени.

- В **Полша** отчетоха 99% ефективност от ваксинацията. "Засега в група от над 5.5 милиона ваксинирани само 51 000 души са показали положителен тест за COVID-19 или 0.9%. Казано по-просто, това означава, че нивото на защита надвишава 99%", обяви министърът на здравеопазването Адам Недзелски в "Твитър". Националната карантина обаче остава в сила до 18 април.

- В **САЩ** бе обявен рекорден брой ваксинирани в рамките на един ден - 4,6 млн. души. Така вече 183 млн. американци вече са имунизирани, като 27% от възрастните хора вече са получили и втората си доза.

- **Индия** изпревари Бразилия и излезе на второ място в света по регистрирани случаи на COVID-19. След рекордните 168 912 случая за изминалото денонощие, съобщени от индийските здравни власти, официалният общ брой заразени в страната става 13,53 млн. В Бразилия те са 13,45 млн. Лидер в тази мрачна класация са САЩ с 31,2 млн. случая. За изминалите 24 часа Индия отчете и 904 починали от коронавируса, с което общият брой смъртни случаи става 170 179.

✓ Зеленият паспорт е по-скоро свобода, а не "затвор"

ЕК обещава, че сертификатите за ваксинация ще се ползват само за пътуване и че ще спрат да действат с края на пандемията

Ако ваксинираните и преболедувалите имат зелен паспорт, това ще ги върне ли към нормалността, каквато я помним, или ще е дискриминационно ограничаване на свободата на хората, които не желаят да се ваксинират. Може ли изобщо да се намери баланс между правата и интересите на всички в обществото наред пандемия? И ако ваксините все още не са достъпни за всички, а PCR тестовете са скъпо удоволствие, за каква свобода всъщност иде реч.

Много скоро предстои да видим дали скептиците или оптимистите ще се окажат прави. Сертификатът, който ЕС се кани да въведе до средата на юни, ще е доказателство, че притежателят му е бил ваксиниран, преболедувал е или има отрицателен PCR тест. Документът ще е безплатен, ще го има в електронен формат и на хартия. Европейската комисия обяснява, че ще бъде създаден портал, през който всяко удостоверение ще може да бъде проверено. "Основните ни цели са да осигурим лесен за използване, недискриминационен и сигурен инструмент, в който личните данни са защитени", коментира еврокомисарят Вера Йоурова. Колегата ѝ Дидие Рейндерс увери, че зеленото удостоверение няма да е предварително условие за свободно движение и няма да води до дискриминация. Еврокомисията подчертава, че това ще е временна мярка, която ще падне, когато бъде обявен краят на пандемията.

Сега Европейският парламент се е заел да приеме уредбата по бързата писта, за да можем още през юни да се възползваме от зелените паспорти. И макар и мнозинството в Европарламента да изглежда съгласно с комисията, се чува и гласове, че се предлага

фалшив избор между свобода и демокрация

"Когато става въпрос за избор между сигурността и свободата, трябва да има демократичен обществен дебат. Започването на спешна процедура е колосална грешка", обяви белгийският евродепутат Филип Ламберт.

Мария Шаркова, която е адвокат и експерт по медицинско право, обясни пред "Сега", че според нея зелените сертификати на ЕК целят не да ограничат пътуването, а да го облекчат, тъй като чрез тях режимите на различните държави ще бъдат уеднаквени. Сега една държава иска PCR тест, друга - карантина, попълват се различни документи. Зелените паспорти би трябвало да помогнат да няма карантинирани при пътуване, освен в много крайни случаи. Според Шаркова е много важно, че се предвижда алтернатива на ваксинацията. Тя напомни, че има държави, в които не може да се влезе без определена ваксина (например срещу жълта треска). Затова няма как хората да се движат съвсем свободно

в условията на пандемия, причинена от въздушно-капкова инфекция. "ЕК предвижда възможност да се представи или сертификат за ваксина, или отрицателен PCR тест, или доказателство за преболедуване в последните 180 дни. Има три варианта, което изключително много те улеснява", посочи Шаркова. И призова, когато разсъждаваме за зелените паспорти, да не е в контекста на какво е било преди пандемията, а какво е сега. "Много хора допускат тази грешка", смята тя. И не отрича, че зелените паспорти ще са намеса в личната сфера, включително в правото за конфиденциалност. Но с паспорта ще се споделя информация единствено за тест, ваксина или преболедуване. Няма да има други медицински данни.

Когато се засягат някакви права, трябва да си отговорим на въпросите дали има легитимна цел за това и дали мерките са пропорционални. В случая целта е да бъде защитено общественото здраве. Затова няма как хората да се движат свободно. Защишава се и правото на здраве на всеки индивид. "В условията на пандемия, когато не зависи само от теб, а и от поведението на околните, държавата е длъжна да вземе мерки да опази живота на гражданите", обясни Шаркова. И посочи и третата легитимна цел - възстановяване на права и свободи, засегнати в пандемията.

Шаркова обаче обърна внимание, че има уязвими групи, като бежанци и малцинства, които *нямат достъп не само до ваксина, но и до тестване*

"Тестването и ваксините трябва да са достъпни за всички и всички да могат да си го позволят", каза тя. И допълни, че има групи от населението, които заради неадекватна здравна политика, корупция, недобра грижа действително ще бъдат дискриминирани. В такива ситуации държавите са длъжни да предприемат мерки, за да компенсират неравенства. Например като предоставят безплатни тестове за уязвими групи хора.

Шаркова е съгласна, че в България хората виждат във ваксинираните тарикати и връзкари. И причината за това е, че няма достатъчна прозрачност при изпълнение на ваксинационния план и властите не са последователни в изпълнението му. Затова и хората остават с впечатление, че някои са привилегирани. "Когато в държавата липсва адекватен план и подкрепа за уязвими хора, гражданите нямат усещане, че правата им се спазват", посочи тя.

Може обаче

да се говори и за дискриминация с обратен знак

Ако се приеме, че всички хора се третират като потенциално опасни за общественото здраве, ваксинираните и преболедалите търпят по-сериозни ограничения, тъй като те не представляват същата заплаха в сравнение с неваксинираните или непреболедалите.

Доц. Боряна Мусева, която е адвокат и ръководител на катедра "Международно право и международни отношения" в СУ, също посочи, че ваксинираните имат по-малка опасност от заразяване. Затова от тяхна гледна точка ограничаването на движението им е прекомерна намеса в правата им. В зелените паспорти тя вижда перспектива да започнем да се движим свободно. Според нея няма проблем зелените паспорти да станат и част от отношенията между работодател и служители, тъй като работодателят (например хотел, ресторант) отговаря за вредите, които може да причини на клиентите си. В този случай обаче трябва да се предостави алтернатива за тези работници, които не искат да се ваксинират - например редовно тестване.

Д-р Христиана Бацелова, специалист по епидемиология на инфекциозните болести, която отговаря за ваксинационната кампания в пловдивската УМБАЛ "Св. Георги", обясни, че *ваксинационните сертификати не са новост*

Такива са например сертификатите за поставена ваксина за жълта треска, тъй като има страни, в които не може да се влезе без такъв документ.

"Аз съм "за" такъв тип паспорти, това ще улесни пътуването за тези, които са ваксинирани. От епидемиологична гледна точка това е правилният подход", смята д-р Бацелова. Според нея на такъв документ не би трябвало да се гледа като на отнемане на права на неваксинираните, а като на възможност ваксинираните да се движат и да работят, за да може икономиката да се възстанови. "Лично например бих предпочела за ваканцията си хотел, в който всички са ваксинирани", даде пример тя. И допълни, че вече има съобщения за хотели и ресторанти в чужбина, които имат намерение всичките им служители да бъдат имунизирани, както и да допускат само ваксинирани клиенти.

Д-р Бацелова каза също, че е доказано, че имунитетът след ваксинация е по-добър от този след преболедуване. Както и че се смята, че той ще трае поне година-две. Докато след боледуване има все още неизяснени неща. Приема се обаче, че вероятността някой да се зарази повторно в рамките на 3 месеца е минимална. "Ние мислим и за правата на тези, които не могат да бъдат ваксинирани по някакви причини. Например хората с алергия към някоя от съставките на ваксината. Те биха били предпазени, ако останалите са ваксинирани", каза още епидемиологът.

Мениджър

✓ Министър Вълчев: Няма да има нулева година

Няма да има нулева година, няма предпоставки за това, най-лошото е да забавим образователното развитие на децата с една година. Това заяви пред [bTV](#) министърът на образованието и науката Красимир Вълчев

„Нямаме изоставане, още повече тематично. Предходни години имахме грипни ваканции, ваканции поради влошаване на метеорологични ситуация, имахме екскурзии. Всичко това го няма тази година. Тази година 1 и 4 клас са учили не по-малко присъствено от предходни години.“, коментира Вълчев.

По думите му това, че са на обучение в електронна среда, не означава, че не са учили.

„Разликата в ефективността на педагогическото взаимодействие е най-голяма при малките ученици в началните класове. Имаме няколко аргумента, заради които подходихме приоритетно към началните класове. Причината е, че те по-малко имат изградени навици за самостоятелно учене и родителите им трябва да стоят с тях. От чисто епидемична гледна точка

нашите данни и научните изследвания показват, че малките деца в по-малка степен са преносители“, каза още министърът на образованието.

Той добави, че всяка година има дефицити, които могат да се компенсират. „Учебната година вече я удължихме като възможност. 303 училища избраха да учат през юни за сметка на декември. Това не означава, че през декември не учеха, тогава имаха занимания по интереси. Всяка година имаме допълнително обучение за преодоляване на образователните трудности – това е компенсаторният механизъм. Над 40 хил. ученици ще учат през юни. Това са ученици със слаби годишни и срочни оценки, както и такива, които не са учили ефективно в електронна среда“, коментира той.

Според Вълчев образователната система в България се е справила добре по време на пандемията на фона на тази в други страни. „Тази година от 1. до 4. клас са учили не по-малко присъствено спрямо преди“, каза той. В този диапазон децата не са били на училище пет седмици.

При по-големите класове картината е различна – от 5. до 12. клас около 50% от времето са учили в електронна среда, но според Вълчев здравната ситуация го налага.

Той заяви още, че няма предпоставки за отпадане на учебен материал за всички изпити и класове.

„Тази година няма изоставане спрямо предходните – дори има по-висока скорост заради това, че не сме имали грипни ваканции. Нямаме забавен темп, а имаме по-ниска ефективност на учене, Това не означава, че трябва да се откажем от изпити и че учениците не трябва да положат усилия. Външното оценяване е в закона. Не е редно и честно да отменяме външното оценяване. Имаме нужда от него като образователна система и като механизъм, който кара децата да учат.“, коментира Вълчев.

Той е категоричен, че тези изпити ще помогнат на подрастващите да се справят с по-трудните изпити в живота.

По думите му матурите ще се проведат на обявените дати. „Засега не предвиждаме отлагане. Втората половина на месеца ще направим още един анализ дали има тематично изоставане. Към настоящия момент те трябва да учат целия обем от теми. Няма предпоставки за отпадане. Това важи за всички класове“, поясни той.

✓ Еврото се върна над прага от 1,19 долара

Курсът на еврото днес се върна над прага от 1,19 долара, информираха германски финансови издания.

В междубанковата търговия тази сутрин единната европейска валута се разменяше за 1,1963 долара.

Европейската централна банка определи вчера референтен курс на еврото от 1,1896 долара.

✓ Цените на петрола се повишиха на фона на данните за запасите на САЩ

Цените на петрола се повишиха в ранната търговия в сряда на фона на данните, че запасите на петрол в САЩ са намелили по-малко от очакваното, предаде Ройтерс.

Към 9:00 часа българско време цената на сорта Брент се повиши с 0,75 долара, или 1,18%, до 64,42 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поскъпна с 0,72 долара, или 1,20%, до 60,90 долара за барел.

Сигналите за силно икономическо възстановяване в Китай и САЩ подкрепиха цените на петрола през последните дни, но опасенията около разпространението на ваксини в световен мащаб и нарастващият брой на заразените с COVID-19 в Индия и Бразилия ограничиха ръста им.

„Продължаващите спънки в разпространението на ваксини и приближаването на пиковите стойности на заразените от януари вероятно ще постави таван на ръста на цените на суров петрол в краткосрочен план. Същевременно с това оптимизма около възстановяването на САЩ и излизането от кризата с COVID-19 в световен мащаб поставя долна границата, под която цените няма да паднат“, коментира Вандана Хари от Vanda Insights

Цените бяха подкрепени от доклада на Американския петролен институт, който отчете спад на запасите от суров петрол на САЩ с 3,6 млн. барела в седмицата до 9 април. Прогнозите на анализаторите, анкетирани от Ройтерс, бяха за спад от около 2,9 млн. барела. Търговците очакват и официалните данни на Енергийната информационна администрация на САЩ.

Същевременно с това Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) повиши прогнозата си за световното търсене на петрол през тази година. Според ОПЕК търсенето на петрол ще нарасне с 5,95 млн. барела на ден през 2021 г., което е със 70 000 барела на ден повече в сравнение с прогнозата от миналия месец.

✓ Ръст на борсите в Европа в очакване на данните за инфлацията в САЩ

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха леки повишения в ранната търговия във вторник, движейки се на нива близки до рекордните, след като данните за износа и вноса на Китай подсилиха оптимизма около бързото възстановяване на световната икономика.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,04 пункта, или 0,24%, до 436,28 пункта, след като данните показаха силен ръст на износа на Китай рекорден внос през месец март. Бечмаркът достигна рекорден връх този месец, след като през март бе подложен на натиск от нарастващата доходност по държавните ценни книжа.

Немският показател DAX отчете ръст от 53,25 пункта, или 0,35%, до 15 268,25 пункта. Френският измерител CAC 40 напредна с 26,4 пункта, или 0,43%, до 6 188,08 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се оцвети в червено, записвайки спад от 4,22 пункта, или 0,06%, до 6 884,9 пункта.

Инвеститорите са в очакване на данните за потребителските цени в САЩ, като очакванията са индексът CPI да нарасне с 0,5% през март след скок с 0,4% през предходния месец.

„Пазарите станаха твърде незаинтересовани от въпроса за инфлацията, оправдавайки позицията си с това, че Уолстрийт приема нарастващата инфлация по-добре“, коментира Джефри Хейли от Oanda.

„Ще видим колко спокойни са наистина пазарите, ако индексът на потребителските цени достигне по-високи стойности от очакваното. Подозирам, че при такова развитие доходността по облигациите ще скочи заедно с долара“, добави той.

Вниманието тази седмица е насочено към началото на сезона на корпоративните отчети за първото тримесечие, като стартът ще бъде даден от големите американски банки JPMorgan Chase и Goldman Sachs в сряда.

В Европа сезонът на отчетите ще набере скорост по-късно през месеца, като анализаторите очакват 47,4% ръст на печалбите на компаниите от STOXX 600 през първото тримесечие, сочат данните на Refinitiv IBES. Голяма част от тези печалби вероятно ще дойдат от потребителските и индустриалните компании.

Междувременно управителят на Френската централна банка Франсоа Вилерой дъп Гало заяви, че страната ще се върне на икономическото си ниво от преди пандемията в средата на 2022 г.

Понижения на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха понижения в понеделник на фона на вяла търговия преди публикуването на данните за инфлацията и началото на сезона на отчетите, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 55,2 пункта, или 0,16%, до 33 745,4 пункта, след като акциите на Intel поевтиняха с 4,18%. Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 отчете спад от 0,81 пункта, или 0,02%, до 4 127,99 пункта. И двата показателя достигнаха рекордни нива в предходната сесия. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 50,19 пункта от стойността си, или 0,36%, завършвайки сесията при ниво от 13 850 пункта.

Акциите на Nuance Communications скочиха с 15,95%, след като Microsoft обяви, че ще придобие компанията, разработваща технологии за гласово разпознаване, за 16 млрд. долара. Това е най-голямата сделка за придобиване на Microsoft от 2016 г. насам, когато компанията придоби LinkedIn за над от 26 млрд. долара

Акциите на Nvidia скочиха с 5,62%, след като гигантът в сектора на чиповете заяви, че приходите му за неговото първо тримесечие на фискалната 2022 г. са над очакванията. Компанията прогнозира, че търсенето на чипове ще продължи да е по-голямо от предлагането през по-голямата част от годината.

Книжата на Tesla поскъпнаха с 3,69%, след като Canaccord Genuity повиши ценовия си таргет за акциите на компанията на 1071 долара.

Слабостта около отварянето на икономиката натежа върху целия пазар, като акциите на операторите на круизни кораби Carnival и Norwegian Cruise Line поевтиняха с 5,29% и 4,19%. Цената на книгата на United Airlines се понижи с 3,88%, след като авиопревозвачът обяви, че очаква приходите му за първото тримесечие да се свият с 66% в сравнение със същия период на 2019 г.

„На фона на новите върхови стойности не е изненадващо, че пазарът се движи до известна степен предпазливо в последно време“, коментира Крис Ларкин, управляващ директор за търговия и инвестиране в E-Trade. „Всички погледи вероятно ще бъдат насочени към утрешния доклад за потребителските цени, които ще помогне да разберем къде се намираме на фронта на инфлацията. Разбира се, ние сме и в навечерието на началото на сезона на отчетите, който може да бъде катализатор за движения на пазарите през идните седмици“, добави той.

Сезонът на отчетите започва тази седмица, като голяма част от водещите банки, включително Goldman Sachs и JPMorgan Chase, ще представят резултатите си за тримесечието, завършило на 31 март.

Разнопосочна търговия в Азия

Борсите в Азиатско-тихоокеанския регион записаха смесени резултати във вторник на фона на данните за вноса и износа на Китай.

Китайският износ нарасна с 30,6% през март в сравнение със същия период на миналата година, давайки нов тласък на икономическото възстановяване на страната, докато глобалното търсене на стоки и услуги се увеличава на фона на напредъка във ваксинацията срещу COVID-19. Същевременно с това вноса на страната се увеличи с 38,1% на годишна база през март, което е най-големият ръст от четири години насам.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 16,48 пункта, или 0,48%, до 3 396,47 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite се понижи 1,33 пункта, или 0,06%, до 2 187,57 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng напредна с 43,97 пункта, или 0,15%, до 28 497,25 пункта.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 212,88 пункта, или 0,72%, до 29 751,61 пункта.

Южнокорейският показател Kospi регистрира ръст от 33,49 пункта, или 1,07%, до 6 976,9 пункта.

В Австралия индексът ASX200 се повиши с 2,9 пункта, или 0,15%, до 28 497,25 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 0,77 пункта, или 0,15%, до 507,09 пункта. BGBX40 се понижи с 0,10 пункта, или 0,09%, до 115,44 пункта. BGTR30 изтри 1,75 пункта от стойността си, или 0,32%, достигайки ниво от 551,77 пункта. BGREIT напредна с 0,22 пункта, или 0,15%, до 144,08 пункта.

Cross.bg

✓ Изборът на нов председател на НС ще маркира какво ще бъде мнозинството в парламента

Връщането в старата сграда на парламента за някои може да е символно значение, но това е технически въпрос. Да, утре ще наблюдаваме как те ще гласуват с вдигане на ръце, как квесторите ще ги броят. Това ще създаде шум в системата, малко шоу, но не са същностните проблеми, които стоят пред този парламент, обясни журналистът Валерия Велева за връщането на депутатите в старата сграда на Народното събрание в студиото на „Здравей, България“.

Много хубав символ за далеч по-важното нещо - далеч несимволичната необходимост от завръщане на парламентаризма в България. От това по-хубав символ не могат да изберат, добави журналистът Петко Георгиев. Той

обясни още, че новоизбраните народни представители реално взимат властта в ръцете си до съставянето на правителство. Могат да се заемат с неща, които са важни, вместо да изчакват да се завърти така наречената парламентарна рулетка, добави Георгиев.

Политологът доц. Стойчо Стойчев посочи, че изборът на нов председател на Народното събрание ще маркира какво ще бъде мнозинството в парламента. При силно фрагментиран парламент, какъвто е този, обикновено се конструират коалиционни или динамични мнозинства, когато става въпрос за правителство на малцинството. Тогава тежестта в една парламентарна република е именно в парламента, уточни Стойчев.

Прогнозата на политолога е, че ако този парламент има пълен мандат, ще се наблюдава по-динамична парламентарна дейност, отколкото е имало през последните четири години.

От знака, който ще даде парламентът утре, ще можем да анализираме колко ще бъде неговият живот, ще постигне ли този консенсус за промяната, която всички очакваме, или ще стане поле на противоборства, на силно желание за реваншизъм и потискане на досега властвалите, допълни Валерия Велева.

Има важни неща, които Народното събрание може да свърши. От утре ще започне да се вижда дали в него има мнозинство. Моята работна хипотеза е, че вече има изготвено такова, но това ще си проличи, смята Георгиев.

✓ **Отсрочихме по 15 000 кредита на месец**

През 2020 г. българите сме отсрочвали средно по приблизително 15 000 кредита всеки месец, показва справка на „Монитор“ в обобщената информация на Българска народна банка (БНБ).

Припомняме, че т.нар. банкова ваканция бе въведена през пролетта на 2020 г.. Антикризисната мярка даде възможност на българите с кредити да забавят вноските си с между 3 и 6 месеца, като от схемата *можеха да се възползват както граждани, така и фирми*

Агрегираните данни до края на април показват, че постъпилите в търговските банки заявления за отсрочване наброяват 59 995. От тях с одобрени документи са 37 211 кредитополучатели. През май се наблюдава най-големият ръст както в брой подадени, така и в брой одобрени искания за забавяне на вноските. В края на петия месец на 2020 г. изпратените документи са 102 119, а получилите зелена светлина - 80 467 броя. Това означава, че само за месец са одобрени 43 256 повече заема за отсрочване. През следващите месеци общият брой на одобрените продължава да расте, но с далеч по-ниски темпове - през юни има одобрени 98 499 кредитополучатели (с 18 032 повече), през юли те са 107 187 (с 8688 повече), а през август техният брой е вече 108 748 (с едва 1561 повече). През септември това забавяне в ръста преминава в намаление в получените искания и съответно - в одобрените. От централната банка поясниха за „Монитор“, че публикуваните данни отразяват действието на схемата към момента, а спадът може да се обясни с това, че в края на третото тримесечие на 2020 г. за някои от кредитополучателите

изтича периодът на отсрочване

Затова и през септември има с 2267 по-малко одобрени заявления, или по-точно - това са 106 481 искания. Най-голям спад е отчетен през октомври - исканията са с 18 033 по-малко. Това е логично, тъй като, ако се приеме, че някой е отсрочил заем през април с максималния срок от 6 месеца, то те изтичат именно през октомври. През ноември спадът отново е нисък - 2264 заявления по-малко, а в последния месец на 2020 г. пък има ръст. Одобрените искания са 89 478 броя, или с 3294 повече спрямо ноември, когато те са 86 184 броя. Последните данни на БНБ за 2021 г. показват, че през януари и февруари, когато одобрените кредитополучатели са съответно 95 184 и 97 681 души, отново има ръст в заявленията. Причина за това е, че някои българи в последния момент са решили да кандидатстват преди изтичането на мярката през март.

✓ **Шефът на НАТО се среща с американски министри**

Генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг ще се срещне в щабквартирата на пакта с американския държавен секретар Антъни Блинкен и с шефа на Пентагона Лойд Остин.

Същевременно, Северноатлантическият съвет ще проведе видеоконференция, на която ще бъде обсъдена ситуацията в Украйна. В нея ще участват министрите на външните работи и на отбраната на Алианса.

Вчера Столтенберг заяви на съвместен брифинг с украинския министър на външните работи Дмитро Кулеба, че Русия струпва хиляди бойци на границата - най-много след анексията на Крим през 2014-та година, като отправи призив към нея да спре и да намали напрежението. Министър Кулеба уточни, че Кремъл трупа войски по три направления - Североизточна Украйна, Донбас и Крим и засилва пропагандата си, с която изкарва украинците „чудовища“.

Той допълни, че цената на превенцията ще бъде по-ниска от тази на допускането на война, като явно имаше предвид налагане на допълнителни санкции на Русия.

„Опитваме се да избегнем грешката от 2014 година, когато Русия успя да действа бързо и да постигне целите си в Крим и Донбас, докато западните ни партньори обмисляха реакцията си“, каза Кулеба, като увери, че Украйна не желае война и не планира нападателни военни действия. Министрите на външните работи и на отбраната ще обсъждат и ситуацията в Афганистан.

✓ **Н. пр. посланик Митрофанова: Нито Москва, нито Вашингтон се канят "да горят мостове" помежду си**

В Деня на космонавтиката руският посланик в София Елеонора Митрофанова разговаря с Оля Ал-Ахмед специално за BIG5. По традиция в този ден посолството на Руската федерация и генералните консулства във Варна и Русе полагат цветя и венци на паметниците и мемориалните плочи, посветени на Юрий Гагарин. На оградата на посолството е разположена документална фотоизложба за първия полет на човек в космоса, а Руският културно-информационен център в София посреща гостите си с тематични експозиции

– *Ваше превъзходителство, Вие сте първата жена посланик на Руската Федерация в Република България за почти 142-годишните дипломатически отношения между нашите страни. Как се отнасяте към тази нова длъжност?*

– Към новото си назначение се отнасям с цялата му отговорност. По силата на общи исторически, културни и мирогледни предпоставки между нашите народи винаги е имало особени взаимоотношения. Руснаците и българите на подсъзнателно ниво усещат близост и симпатия един към друг, няма престореност и фалш. Имайки предвид тези обстоятелства, към посланика на Русия тук винаги е имало голям интерес и високи изисквания, независимо от това дали е мъж или жена.

Моето пристигане в София е предшествано от 20 години дипломатическа служба, от работа на високи ръководни длъжности в Министерството на външните работи и в международни организации. В дейността си в България разчитам да приложа натрупания опит за разкриване на потенциала от многостранните руски-български отношения.

– *Встъпихте в длъжност в тежки времена, когато целият свят страда и е блокиран от епидемията Ковид-19. Как Ви повлия този период в професионален и личен план?*

– Светът се сблъска с тежко предизвикателство и преживява сложни времена. За мен също не е изключение. Със съпруга ми преболедувахме от Ковид-19, търпеливо понесохме строгите ограничения. По време на изолацията намерихме и плюсове – аз се готвех активно за командировката, започнах да уча български език. Радвам се, че успях да поема задълженията си в срок и с нови сили. Както вече казвах, тук в България усещам в себе си енергия и вдъхновение за плодотворна работа.

Разбира се, тъгувам за близките и приятелите си. Уви, те както и други руснаци, засега не могат да дойдат в България заради пандемията и приетите в тази връзка ограничения. Надявам се до лятото ситуацията да се нормализира.

Иска ми се, щом ситуацията стане стабилна, да попътувам повече из страната, да пообщувам с българския народ, към който нашата страна изпитва дълбока симпатия, да посетя основните забележителности на България.

– *Русия е патентовала три ваксини против Ковид-19 – «ЕпиВакКорона», «Гам-Ковид-Вак» (търговската марка «Спутник V») и «КовиВак». Стоотици души в нашата страна питат дали в България ще има руска ваксина? Лично Вие ще се ваксинирате ли?*

– Нашата страна наистина много е напреднала в разработването на ваксини, работата по усъвършенстването им не спира. В ситуацията, когато светът се сблъска с обща беда, ние, естествено, сме готови да окажем помощ на всички, които имат нужда от нея – да доставяме препарати за други страни, а също и да разгръщаме производството им зад граница. Както знаете, «Спутник V» вече е регистриран в повече от 50 държави, а производството му вече започва в такива страни като Китай, Индия, Южна Корея, Бразилия, Саудитска Арабия и Турция. Водят се преговори и с Евросъюза. Интерес проявяват Германия, Франция, Испания, Австрия и други.

Наред с това тече процес за одобряване на руската ваксина от Европейската агенция за лекарствените средства. Макар че за ситуацията, в която от всички се изискват решителни съвместни действия за преодоляване на общата беда с минимални загуби, бюрокрацията на ЕС показва учудваща мудност. За щастие това не пречи на отделни членове на Евросъюза на този етап да осигурят за гражданите си допълнителен запас от ваксини като одобряват «СпутникV» на национално ниво.

Лично аз нямам нужда да се ваксинирам, защото вече преболедувах коронавируса преди пристигането ми в София. Ако обаче ми предстоеше избор от тези ваксини, които вече се доставят в България, бих се вслушала в мнението на министъра на здравеопазването на Република България, който казва, че най-добрата ваксина е тази, която е налична.

– *На 12 април целият свят празнува Деня на авиацията и космонавтиката – паметна дата, посветена на първия полет на човек в космоса. Това е специален ден – ден на триумфа на науката и на всички, които в наши дни се трудят в космическия отрасъл. Какво означава за Вас тази знаменателна дата?*

– Подвигът на Ю.А.Гагарин, извършил преди 60 години небивал героичен полет в космоса с кораба «Восток-1», е потвърждение на мощния научен и промишлен потенциал на СССР, благодарение на който на 12 април 1961 г. е осъществена вековната мечта на цялото човечество – да излезе в космическото пространство, преодолявайки земното притегляне. Тъкмо от тогава Русия по право стана водеща космическа държава. Не мога да не отбележа и успешното сътрудничество на Русия и България в космическата сфера – имам предвид участието на българските космонавти в съвместните космически експедиции по програмата «Интеркосмос», също така и взаимодействието по линията на Европейската космическа агенция в проекта «ЕкзоМарс».

– *Предвид епидемичната ситуация в нашата страна, как Вие и оглавяваното от Вас посолство ще отбележите този ден?*

– По традиция в този ден сътрудниците на посолството, на генералните консулства във Варна и Русе, както и представителствата на Россътрудничество, полагат цветя и венци на паметниците и мемориалните плочи, посветени на Ю.А.Гагарин. На оградата на посолството сме разположили уникална документална фотоизложба за първия полет на човек в космоса. Искам да обърна и внимание, че на 12 април нашите български приятели и съотечественици ще могат да се запознаят с тематичните експозиции и на територията на Руския културно-информационен център в София. Освен това, по телевизионния канал БНТ 1 на 12 и 13 април е планирано излъчването на документалния филм «Три дни на Юрий Гагарин. И цял един живот».

– *С какви нови постижения може да се похвали руската авиация и космонавтика през последните години?*

– Въпреки непродуктивните икономически санкции, въведени от западните държави, засегнали също и авиокосмическата сфера, може да се констатира, че руското самолетостроене и космонавтиката продължават да се развиват успешно, без оглед на каквито и да било пречки отвън. Разработват се нови модели самолети и вертоleti – както граждански, така и военни, модифицира се и се обновява авиационният парк. Развива се и космическият отрасъл. Разработват се нови типове носители, спътници и двигатели, нови поколения руски космонавти продължават да

щурмуват космоса. Активно работи и руският сегмент на Международната космическа станция, продължават сериозни научни изследвания в космическото пространство.

– *Елеонора Валентиновна, каква качествена оценка бихте дали на политическите отношения между България и Русия към сегашния момент?*

– За съжаление, за разлика от Русия, при вас политическите отношения с други страни се определят не толкова от националните власти, колкото се изграждат в рамките на солидарността в блока НАТО и общеевропейските планове на официален Брюксел. Често натрапваните на България решения не съвпадат с националните ѝ интереси, а никой не компенсира на София пропуснатите ползи. В тези случаи имаме работа с още неизживения идеологически комплекс на Запада спрямо Русия, който намира отражение в така наречената политика на съдържане. В този процес, уви, е въввлечена и вашата страна.

Въпреки всички трудности, ние оставаме отворени за равноправно и взаимноизгодно сътрудничество. Ще се стараем да намираме допирни точки и да търсим пътища за укрепването на нашето партньорство в създалите се условия. То нали затова съществува дипломатията. Убедена съм, че в България има много опитни политици, дипломати и обществени дейци, които разбират какви сложни задачи стоят пред тях, и главното е, че са способни да ги решават за благо на своята страна.

– *Откакто Байдън дойде на власт имаше много нападки срещу Русия, дори срещу президента на Владимир Путин. България е в приятелски отношения със САЩ и е член на НАТО, което без съмнение влияе върху външната политика на страната. Как бихте коментирали „обтягането на струните“ между Русия и САЩ? Има ли опасност струната да се скъса? Няма ли да повлияят обтегнатите отношения и на страните от Евросъюза, в частност – с България?*

– Да започнем подред, с «обтягането на струните» между Москва и Вашингтон. Западните държави, не само САЩ, не за първа година предприемат планомерни опити да демонизират Русия. По наш адрес редовно се издигат различни обвинения, при това винаги недоказани. Да речем, разправят за уж нарушения на правата на човека в Крим, но отказват поканата да дойдат и лично да се запознаят с положението на нещата. Отвъд океана уж се вижда по-добре. Или ни вменяват разпространяването на дезинформация, «хибридни войни» и създаването на «заплаха» за демократичните ценности – и се борят с това чрез цензура и ограничаване на свободата на словото. Това е някакъв сюрреализъм.

Ние с вас сме свидетели на тотална деградация на политическата култура на Запад. Ярък пример са нападите на американския лидер срещу президента на Русия, които излизат извън рамките на приетите в цивилизованите страни етикет и протокол. Нещо повече, последвалият отказ на предложението на В. В. Путин за провеждане на пряк публичен разговор ни навежда на мисълта, че в Съединените щати вече са се отучили от воденето на диалог – а това е същината, квинтесенцията на дипломатията. Всичко това, разбира се, не е от полза за руско-американските връзки и не спомага за стабилността на международната арена.

Наред с това нито Москва, нито, надяваме се, Вашингтон не се канят да «горят мостовите» помежду си. Определени канали за общуване, в това число проблемите, свързани с космоса и климата, се запазват както преди. Готови сме за съвместна работа по редица направления в случай на заинтересованост от другата страна. Остава само да се уповаваме на това, че политическият истеклишмънт на САЩ ще сложи край на обзелата го русофобска истерия, която отвлича вниманието от решаването на насъщни вътрешни проблеми и актуални глобални предизвикателства.

А сега към втората част от въпроса – за възможното влияние на руско-американските отношения върху характера на диалога със страните от Евросъюза, в това число и с България. Винаги сме подкрепяли прагматизма, приоритета на националните интереси над натрапената на държавите блокова «солидарност» и изкуствен лъжлив избор: или с Вашингтон и Брюксел, или с Москва. Убедена съм, че със София ние имаме значителен потенциал за двустранно изгодно сътрудничество в много области, включително енергетика, търговия, туризъм, култура, и трябва да положим усилия за неговата реализация.

Заедно с това двустранното взаимодействие не е «мач на една врата», тук не са достатъчни само нашето желание и добра воля. Ето защо, за да се получи пълната картина за влиянието на външните фактори върху развитието на руско-българските връзки, би било уместно да адресирате своя въпрос и към нашите български партньори.

– *Ваше превъзходителство, в нашата страна много хора питат: «Турски поток» – това в действителност «Руски поток» ли е?*

– За да отговорим вярно на този въпрос, е важно да не бъркаме понятията. Ако говорим именно за «Турски поток», то безспорно това е наш морски газопровод, който започва в Русия и завършва в Турция. Той е построен вече отдавна и осигурява надеждни доставки на природен газ в редица страни, включително и в България. Ще напомня, че именно благодарение на «Турски поток» от 1 януари 2020 г. България получава газ на по-ниски цени, отколкото по-рано (по изчисления на «Булгаргазтранс» българската хазна сега спестява около 35 млн. евро годишно). Това, на свой ред, дава на България възможност да осигури по-евтин газ за крайните потребители.

Ако става дума за «Балкански поток», то не можем да го наречем другояче, освен български. Това е вътрешен газопровод за страните членки на Евросъюза, който не само е осигурил сериозни икономически и геополитически бонуси на самата България, но и е станал важен елемент от общеевропейската енергийна сигурност, укрепвайки диверсификацията на пътищата и източниците на доставка на газ за Европа.

– *В продължение на много години Вие сте оглавявали отначало Руския център за международно и културно сътрудничество към Министерството на външните работи, а след това «Россътрудничество». Имате голям опит в сферата на културното сътрудничество. Как смятате, ще се развива ли културният обмен в условията на пандемия?*

– По мое виждане както в Русия, така и в България са налице стабилни постоянни потребности от страна на обществото по отношение на културния компонент. Разбира се, отчитайки разпространението на коронавирусната инфекция, в нашите страни се промениха обичайните подходи при реализирането на проекти в хуманитарната сфера.

Много културни учреждения бяха принудени да се преустройват в движение, да се учат да реализират проектите в онлайн формат, което стимулира доста сериозно развитие на това направление. Сега сред руските граждани с голяма популярност се ползват виртуалните екскурзии из водещи руски музеи, висока посещаемост бележат онлайн платформите, където могат да се гледат театрални спектакли за всеки вкус. В такъв план виждам добър потенциал за сътрудничество при реализирането на съвместни цифрови проекти на водещи руски и български музеи и театри.

Убедена съм, че след нормализиране на епидемиологичната обстановка отново ще бъдат възобновени гастролите на руски музикални, творчески и художествени състави в България. Благодарната българска публика винаги ги посреща топло.

– *Вашето пожелание към българската аудитория, която сега ни чете?*

– Преди всичко бих искала да пожелая здраве. Пазете себе си и своите близки. Важно е да се помни за спазването на ограничителните мерки, приети за борба с коронавируса, както и на елементарните правила за санитарна безопасност. В толкова трудни времена не бива да се отчайваме, да губим вяра и сила на духа. Със съвместни усилия можем да преодолеем всички трудности. Както правилно гласи девизът на Вашата страна, «Съединението прави силата».

ВИЗИТКА

Елеонора Митрофанова е родена е през 1953 г. През 1975 година завършва Московския държавен институт по международни отношения. Кандидат на икономическите науки. Владее френски, английски, испански и български езици. На дипломатическата служба е от 2003 г. Има богат опит в областта на публичната администрация и международни организации, включително на висши ръководни длъжности:

2001-2003 г. - заместник-генерален директор на ЮНЕСКО;

2003-2004 г. - първи заместник-министър на външните работи на Руската федерация;

2004-2009 г. - ръководител на Руския център за международно научно и културно сътрудничество към МВНР на Русия;

2009-2016 г. - постоянен представител към ЮНЕСКО в Париж;

2016-2017 г. - посланик за специални поръчения в МВНР на Русия;

2017-2020 г. - ръководител на Федералната агенция по въпросите на Общността на независимите държави и сънародниците, живеещи в чужбина, и по международно хуманитарно сътрудничество (Россътрудничество);

2020-2021 г. - посланик за специални поръчения в МВНР на Русия.

На 15 януари 2021 година е назначена за извънреден и пълномощен посланик на Руската Федерация в Република България.

Елеонора Митрофанова е с дипломатически ранг извънреден и пълномощен посланик.

Омъжена е. Има трима снове и една дъщеря.

✓ Темы и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва“

- Как се справяме с третата вълна на Ковид - кои са ефективните мерки срещу разпространението на вируса и още: за имунитета и защитата от вируса - отговорите от проф. Тодор Кантарджиев;
- Политически сметки и ходове след вота: между промените, приемствеността и мандата за съставяне на правителство - анализът на СДС. Гост Румен Христов;
- Между стария и новия парламент - за очакванията и старта на новото Народно събрание;
- Ще улеснят или ще ограничат пътуванията зелените ваксинационни паспорти - дискусия в студиото и как се подготвя туристическият бранш за сезона;
- Жестоко нападение над дете - питбул, оставен без контрол нахана 4-годишно дете в София. Ще има ли последствия за безотговорния стопанин;
- На живо от Котел: как в родния град на Георги Раковски отбелязват 200 години от рождението му. И още: за живота и делото на революционера от проф. Пламен Митев;

Нова телевизия, „Здравей България“

- Ден преди първото заседание на новия парламент. Какви са очакванията? С журналистите Валерия Велева, Петко Георгиев и политолога доц. Стойчо Стойчев;
- Между Първенец и Пловдив. Как се пътува по време на пандемия;
- След ваш сигнал - опасен участък от Прохода на Републиката месеци наред стои без маркировка. Кога ще бъде поставена сигнализацията?;
- Преди животоспасяващата операция. На живо - среща с жената, чийто средства от дарения бяха откраднати;
- 43-годишен мъж със симптоми на COVID-19 почина, докато чака линейка. Защо Спешна помощ пристига чак на следващия ден?;
- Фалшив профил събира пари от името на вече оздравяло дете. Кой стои зад измамата?;
- Втора седмица полицията издирва жена от Кнежа. Близките твърдят, че е изчезнала след пореден семеен скандал. Накъде води разследването?;
- Пореден браконьерски лов в Разградско. След убийтия зубър, застреляни са намерени и два елена;
- Мъж от Любимец рискува собствения си живот, за да спаси съседката си по време на пожар;

- Изпращат военен самолет за участниците в експедицията ни на Антарктида. Ще успеят ли да приберат шестимата българи, въпреки лошото време?;
- За поредна година предприемачи от Бургас ще осигурят коли на абитуриенти в неравностойно положение;
- Кой е най-трудният образ - Фики Стараро след победа в „Като две капки вода“.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - "Левски Г" - новият престижен район на София, но не заради Слави, а заради метрото;
- в. Труд - Утре в 9 часа отварят политическия пазар;
- в. Телеграф - Трепем се в София, глобяват ни в Пловдив;
- в. Монитор - Ваксинираме се с РНК и в друг град;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - София започна да расте и на север;
- в. 24 часа - Съпругата на президента Румен Радев с аневризми в мозъка, може да са усложнения след COVID;
- в. Труд - НСИ брои 6,9 млн. жители, а ЦИК - 6,7 млн. избиратели;
- в. Труд - КАТ измисли нов трик да събира глобите;
- в. Телеграф - Откриват новия парламент утре в старата сграда на НС;
- в. Телеграф - Здравното министерство обмисля: Два варианта за втората доза на Астра Зенека;
- в. Монитор - 45-ото народно събрание бие първия звънец на 15 април;
- в. Монитор - Учителите против отпадането на материал за матурите и изпита след 7-и клас;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Тихомир Безлов, старши анализатор в Центъра за изследване на демокрацията: Агресивен служебен кабинет ще мобилизира вот за ГЕРБ;
- в. Труд - Политологът проф. д. п. н. Георги Манолов, президент на ВУСИ, пред "Труд": Политическият елит да се откаже от "законовите" си привилегии;
- в. Телеграф - Сийка Кацарова, председател на Българския съюз по балнеология и спа туризъм: Възстановяваме се в СПА след ковид за 700 лв.;
- в. Монитор - Проф. д-р Лъчезар Гроздински: 30% от COVID болните развиват венозни тромбози;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Какво идва с обратната вълна на емигрантите;
- в. Труд - Политическа ръченица ни лази по нервите;
- в. Телеграф - КАТ не гони, а произвежда нарушители;
- в. Монитор - Теория и практика за оцеляване в организираната престъпност.

✓ Предстоящи събития в страната на 14 април

София

- От 12.00 часа в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ вицепрезидентът Илияна Йотова ще открие две експозиции, посветени на 200-годишнината от рождението на Георги Стойков Раковски.
- От 10.00 ч. в района на Военна академия ще се проведе тържествен ритуал по поднасяне на венци за отдаване на почит към подвига на Георги Стойков Раковски.
- От 10.30 ч. ще се проведе онлайн брифинг по темата за напредъка на Северна Македония за приемането ѝ в ЕС.
- От 11.00 ч. в Борисовата градина Столична община ще отбележи годишнината с кратка церемония за поднасяне на цветя и венци пред бюст-паметника на Георги Раковски по случай 200 години от рождението му.
- От 11.00 ч. ще се състои онлайн пресконференция на Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и Съюзът на съдиите в България, на която ще бъде представен проектът „Подобряване на гаранциите за справедлив процес в съдебната система“.
- От 11.00 ч. онлайн в платформата Zoom ще се състои виртуално събитие на тема „Ролята на медиите в предизборната кампания“.
- От 17.00 ч. World Press Institute ще представи втория си уебинар за 2021 г.: Разпространение на дезинформацията онлайн.

Бургас

- От 9.00 часа онлайн ще се проведе заседание на Общински съвет - Бургас.
- От 12.00 часа в Обредния дом ще се проведе поклонение пред тленните останки на големия български тенор Найден Бороджиев.

Ловеч

- От 16.30 ч. в Барокова къща ще се проведе обществено обсъждане на предложението за удостояване на д-р Румяна Нановска със званието „Почетен гражданин на Ловеч“.

Пловдив

- От 11.00 ч. пред паметника на Георги Раковски в Цар Симеоновата градина ще започне тържественото честване на 200 години от рождението му.

- От 11.30 ч. край паметника на Георги Раковски ще бъде открита изложбата „Мечтател безумен, образ невъзможен“.
- От 12.30 ч. в експозиция „Българско Възраждане“ на ул. „Цанко Лавренов“ №1 в Старинен Пловдив ще бъде открита изложба, посветена на Георги Раковски.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2021 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2020 г.